

SPRAWOZDANIE z DZIAŁALNOŚCI
POLSKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
W CIECHANOWIE

w okresie od 01 stycznia 2021 roku do 30 czerwca 2021 roku

I. STAN PRAWNY i WŁADZE BANKU

1. Podstawa prawna działania

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie działa w oparciu o prawo spółdzielcze, prawo bankowe, ustawę o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

2. Dane ogólne o Banku

Pełna nazwa Banku: **Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie**

Adres siedziby: **ul. 3 Maja 3, 06-400 Ciechanów**

Bank powstał w 1899 roku.

Bank został wpisany do rejestru sądowego dnia 19.07.2001 roku przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr **KRS 0000027891**.

W związku z Zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 czerwca 2020 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie zmiany zarządzenia w sprawie utworzenia niektórych wydziałów w sądach rejonowych oraz zmieniającego zarządzenie w sprawie utworzenia wydziałów w sądach rejonowych od dnia 1 lipca 2020 r. nastąpiła zmiana Sądu Rejestrowego Banku na Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieście w Łodzi, XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Ostatniego wpisu dokonano dnia 21.07.2021 r.

Bank posiada nr statystyczny **REGON 000508046**

Przedmiot działalności Banku według PKD nie uległ zmianie od 31.12.2013r.:

Zgodnie ze Statutem, Bank działa na terenie całego kraju.

3. Władze Banku

ZARZĄD

W okresie od 01.01.2021 roku do 30.06.2021 roku Zarząd pracował w składzie:

- Andrzej Kopeć – Prezes Zarządu,
- Grzegorz Olecki – Członek Zarządu,
- Mariusz Kołakowski – Członek Zarządu.

W dniu 19.07.2021 r. Pan Grzegorz Olecki złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu Banku ze skutkiem na dzień 21 lipca 2021 r.. W celu uzupełnienia składu Zarządu, Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 21.07.2021 r. powołała następujących członków Zarządu Banku:

- Bartłomiej Przybyła - Wiceprezes Zarządu,
- Mikołaj Kowalski – Członek Zarządu,
- Bartosz Grendzisz – Członek Zarządu

Oraz, po uprzednim uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Finansowego, powierzyła Członkowi Zarządu – Mariuszowi Kołakowskiemu funkcję Członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku.

W związku z powyższym, od dnia 21.07.2021 r. Zarząd Banku działa w składzie:

- Andrzej Kopec – Prezes Zarządu,
- Bartłomiej Przybyła – Wiceprezes Zarządu,
- Mariusz Kołakowski – Członek Zarządu,
- Mikołaj Kowalski – Członek Zarządu,
- Bartosz Grendzisz – Członek Zarządu.

W okresie od 01.01.2021 roku do 30.06.2021 roku odbyło się 55 (pięćdziesiąt pięć) protokołowanych posiedzeń Zarządu, na których podjęto 696 (sześćset dziewięćdziesiąt sześć) uchwał.

Najważniejsze tematy będące przedmiotem obrad posiedzeń Zarządu dotyczyły:

- działalności kredytowej, w tym decyzji kredytowych oraz zmian w rezerwach celowych i odpisów aktualizujących,
- spraw w zakresie zarządzania portfelem wierzytelności trudnych; w tym windykacji, restrukturyzacji oraz sprzedaży wierzytelności,
- analizy informacji na temat ekspozycji kredytowych oraz analizy zidentyfikowanych znaków ostrzegawczych w monitoringu podmiotów o najwyższym zaangażowaniu Banku,
- polityki rachunkowości,
- spraw administracyjnych i gospodarki własnej, w tym kosztów funkcjonowania Banku,
- obszaru IT, w tym rozwoju infrastruktury informatycznej oraz prawidłowego funkcjonowania produktów i usług bankowości elektronicznej,
- analizy ustaleń i wniosków w obszarze efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
- reklamacji, spraw sądowych oraz postępowań wszczętych z zawiadomienia Zarządu Banku,
- wprowadzania nowych produktów i usług, podejmowania działań marketingowych oraz rozwoju placówek Banku,
- spraw korporacyjnych i organizacyjnych, w tym wdrażania przepisów prawa dotyczących systemu zarządzania oraz zapewniających zgodność działania Banku z przepisami prawa,
- wprowadzenia nowych bądź zmian w regulacjach wewnętrznych,
- bieżącego monitorowania i oceny poziomu ryzyk istotnych, w tym kredytowego i operacyjnego oraz adekwatności kapitałowej,
- realizacji Planu Finansowego na 2021 r.,

- współpracy z biegłym rewidentem w zakresie procesu badania Sprawozdania Finansowego Banku za 2020 r. oraz akceptacji Sprawozdania Finansowego Banku za 2020 r.,
- zatwierdzenia Roczne planu audytu na 2021 rok oraz Wieloletniego planu audytu na lata 2021-2024,
- analizy ustaleń i wniosków z przeprowadzonych kontroli, inspekcji i audytów,
- analizy wyników ekonomiczno-finansowych i sytuacji Banku,
- podjęcia strategicznej współpracy z Wielkopolskim Bankiem Spółdzielczym, z siedzibą w Poznaniu (nazwa handlowa: neoBANK),
- spraw członkowskich, w tym w zakresie przyjęcia nowych Członków w poczet Członków Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie oraz zawarcia umów potrącenia wierzytelności (konwersji udziałów wypowiedzianych na niewypowiedziane),
- komunikacji z członkami oraz udziałowcami Banku na temat możliwości sprzedaży wierzytelności z tytułu zwrotu wpłat na udziały,
- organizacji Zebrań Grup Członkowskich oraz Zebrań Przedstawicieli,
- spraw pracowniczych, w tym w obszarze szkoleń oraz polityki wynagrodzeń,
- zapewnienia kontynuacji prawidłowego działania po wygaśnięciu umowy Zrzeszenia z SGB-Bankiem S.A.,
- zapewnienia ciągłości działania w dotychczasowych obszarach współpracy z SGB-Bankiem S.A., po wygaśnięciu umowy Zrzeszenia z SGB-Bankiem S.A.,
- realizacji działań opisanych w „Planie naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”,
- analizy i oceny adekwatności i efektywności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu zarządzania ryzykiem braku zgodności na podstawie raportów komórki ryzyka i komórki zgodności,

W okresie od 01.01.2021 roku do 30.06.2021 roku odbywały się również cykliczne spotkania Zarządu i Kadry Kierowniczej, których tematem była sytuacja ekonomiczna Banku oraz ocena wyników finansowych wypracowanych w poszczególnych placówkach Banku.

RADA NADZORCZA

W okresie od 01.01.2021 r. do 23.06.2021 r. Rada Nadzorcza Banku działała w następującym składzie:

- 1) Jerzy Bujnowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- 2) Joanna Wardzińska – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
- 3) Mirosława Damięcka – Sekretarz Rady Nadzorczej,
- 4) Włodzimierz Bartkowski – Członek Rady Nadzorczej,
- 5) Andrzej Machaj – Członek Rady Nadzorczej,

- 6) Andrzej Kurzela – Członek Rady Nadzorczej,
- 7) Arnold Ulewicz – Członek Rady Nadzorczej.

Podczas posiedzenia Rady Nadzorczej, które odbyło się w dniu 16.06.2021 r. wszyscy ww. członkowie Rady Nadzorczej Banku złożyli rezygnację z pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej Banku ze skutkiem dzień 23.06.2021 r., na moment otwarcia Zebrania Przedstawicieli Banku.

W związku z powyższym w dniu 23.06.2021 r. Zebranie Przedstawicieli Banku, w ramach wyborów uzupełniających, powołało siedmiu nowych członków Rady Nadzorczej.

Od 23.06.2021 r. do 30.06.2021 r. Rada Nadzorcza działała w następującym składzie:

- 1) Jakub Sodkiewicz – Przewodniczący,
- 2) Tomasz Gornowicz – Zastępca Przewodniczącego,
- 3) Agnieszka Wolkiewicz – Sekretarz,
- 4) Krzysztof Hubert – Członek,
- 5) Karolina Ryczkowska – Członek,
- 6) Marta Smierzchała – Członek,
- 7) Anna Kasztelan – Członek.

Wyżej wymienieni członkowie Rady Nadzorczej zostali wybrani do końca dotychczasowej kadencji kończącej się w listopadzie 2022 roku. Poszczególne funkcje członków Rady Nadzorczej zostały ustalone przez Radę Nadzorczą w ramach uchwały Rady Nadzorczej podczas posiedzenia Rady, które odbyło się tuż po zakończeniu Zebrania Przedstawicieli, w dniu 23.06.2021 r. Ponadto Rada Nadzorcza wybrała ze swojego składu następujący skład Komitetu Audytu:

- 1) Karolina Ryczkowska – Przewodnicząca,
- 2) Krzysztof Hubert – Członek,
- 3) Anna Kasztelan – Członek.

Posiedzenia Rady Nadzorczej Banku odbywały się stosownie do potrzeb.

W I półroczu 2021 roku odbyło się 11 protokołowanych posiedzeń, na których podjęto 125 uchwał.

Do najważniejszych spraw poruszanych na posiedzeniach Rady Nadzorczej należało:

- zatwierdzenie zaktualizowanego Planu naprawy,
- zatwierdzenie Planu finansowego na rok 2021,
- wyrażenie opinii w zakresie Sprawozdania finansowego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie za 2020 rok, poprzedzone przyjęciem Sprawozdania Komitetu Audytu z przeprowadzenia przez firmę audytorską badania Sprawozdania Finansowego Banku za 2020 rok, wyrażenie opinii w zakresie Sprawozdania Zarządu z działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie za 2020 rok,
- wybór firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Banku za rok obrotowy 2021 oraz 2022,

- zatwierdzenie Matrycy funkcji kontroli,
- nadzór nad podejmowanymi przez Zarząd działaniami w zakresie możliwości nawiązania współpracy z innym bankiem spółdzielczym,
- omawianie wspólnie z Zarządem działań podjętych w ramach Umowy o współpracy zawartej z Wielkopolskim Bankiem Spółdzielczym w Poznaniu,
- przyjęcie a następnie złożenie Zebraniu Przedstawicieli sprawozdania rocznego z działania Rady Nadzorczej,
- wprowadzenie zmian w Regulaminie działania Zarządu oraz Regulaminie organizacyjnym,
- przyjęcie Sprawozdania Komitetu Audytu Rady Nadzorczej z przeprowadzenia przez firmę audytorską badania sprawozdania finansowego Banku za 2020 rok,
- zatwierdzenie projektu zmian w Statucie oraz Regulaminie działania Rady Nadzorczej,
- dokonanie oceny stosowania przez Bank "Polityki Ładu Korporacyjnego w Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie" w roku 2020,
- dokonanie oceny efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności, systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem,
- dokonanie indywidualnej oceny odpowiedniości Członków Zarządu oraz kolegialnej oceny odpowiedniości Zarządu,
- zatwierdzenie strategii i polityk zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową,
- zatwierdzenie Polityki zarządzania ryzykiem outsourcingu,
- analiza planów kontroli wewnętrznej oraz analiza ustaleń i wniosków z przeprowadzonych kontroli, inspekcji i audytów,
- analiza wyników ekonomiczno-finansowych i sytuacji Banku,
- nadzór nad realizacją celów przyjętych w Planie naprawy oraz założeń przyjętych w Planie finansowym,
- monitorowanie informacji o prowadzonych sprawach sądowych,
- opiniowanie projektów uchwał oraz materiałów na Zebrania Przedstawicieli,
- analiza spraw udziałowych, a także komunikacja z Członkami oraz byłymi Członkami Banku,
- ustalanie liczby Grup Członkowskich oraz przyporządkowanie Członków do poszczególnych Grup Członkowskich,
- cykliczna analiza sytuacji Banku, w tym również kredytów trudnych, nadzór nad postępem w windykacji i restrukturyzacji kredytów oraz postępem prac w zakresie kredytów przeklasyfikowanych do niższej kategorii,
- zatwierdzanie raportów z obszarów IT, danych osobowych, przeciwdziałania praniu pieniędzy, ryzyka braku zgodności,
- zapoznawanie się ze sprawozdaniami Zarządu oraz ocena efektów pracy Zarządu,
- analiza działalności oddziałów Banku,

- realizacja pozostałych obowiązków Rady Nadzorczej zgodnie ze statutowymi kompetencjami.

W okresie 01.01.2021 r. - 23.06.2021 r. Komitet Audytu Rady Nadzorczej pracował w składzie:

- Mirosława Damińska - Przewodnicząca Komitetu Audytu,
- Andrzej Machaj - Członek Komitetu Audytu,
- Arnold Ulewicz - Członek Komitetu Audytu.

W związku ze złożeniem przez ww. osoby rezygnacji z pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie ze skutkiem dzień 23.06.2021 r., na moment otwarcia Zebrania Przedstawicieli Banku, Rada Nadzorcza, wybrana w wyniku przeprowadzonych podczas Zebrania Przedstawicieli w dniu 23.06.2021 r. wyborów uzupełniających wyłoniła ze swojego składu nowy skład Komitetu Audytu.

W związku z powyższym od 23.06.2021 r. do 30.06.2021 r. Komitet Audytu działał w następującym składzie:

- 1) Karolina Ryczkowska - Przewodnicząca,
- 2) Krzysztof Hubert - Członek,
- 3) Anna Kasztelan - Członek.

W I półroczu 2021 roku odbyło się 9 protokołowanych posiedzeń Komitetu Audytu, na których podjęto 46 uchwał. Do najważniejszych spraw poruszanych na posiedzeniach Komitetu Audytu należało:

- przyjęcie Sprawozdania z działalności Komitetu Audytu Rady Nadzorczej za 2020 rok,
- współpraca z biegłym rewidentem w zakresie badania sprawozdania finansowego Banku,
- przyjęcie Sprawozdania Komitetu Audytu z przeprowadzenia przez firmę audytorską badania sprawozdania finansowego Banku za 2020 rok,
- udzielenie rekomendacji dla Rady Nadzorczej w przedmiocie zatwierdzania raportów i sprawozdań dotyczących systemu kontroli wewnętrznej, ryzyka braku zgodności, przeciwdziałaniu praniu brudnych pieniędzy oraz systemu zarządzania ryzykiem,
- zmiana Procedury wyboru Firmy Audytorskiej i Polityki wyboru Firmy Audytorskiej do przeprowadzenia badania, przebiegu współpracy z Firmą Audytorską oraz ujawnień dotyczących badania oraz Polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzająca badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie.

ZEBRANIE PRZEDSTAWICIELI

W dniu 23.06.2021 r. roku odbyło się Zebranie Przedstawicieli Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie, poprzedzone Zebraniem Grup Członkowskich, które miały miejsce w dniach 31.05.2021 r., 01.06.2021 r. oraz 02.06.2021 r.

Zebrania Grup Członkowskich rozpatrzyły sprawy, które były następnie przedmiotem obrad Zebrania Przedstawicieli, w tym sprawozdanie finansowe, sprawozdania Zarządu z działalności Banku, z wykonania uchwał Zebrania Przedstawicieli oraz wniosków z Zebrań Grup Członkowskich oraz sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej Banku za 2020 rok. Członkowie Banku obecni na Zebraniach Grup Członkowskich zostali ponadto zapoznani z projektami uchwał na Zebranie Przedstawicieli.

W Zebraniach Grup Członkowskich, poza dotychczasowymi Członkami Banku, uczestniczyła również duża grupa Członków przyjętych do Banku w związku z zawarciem przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie umowy o współpracy z Wielkopolskim Bankiem Spółdzielczym z siedzibą w Poznaniu.

Podczas Zebrań Grup Członkowskich, większością głosów odwołano wszystkich dotychczasowych Przedstawicieli Banku i na wniosek Członków Banku przeprowadzono wybory czterdziestu nowych Przedstawicieli. Członkowie złożyli również wniosek o umieszczenie w porządku obrad Zebrania Przedstawicieli wyznaczonego na dzień 23.06.2021 r. punktu dotyczącego odwołania dotychczasowych Członków Rady Nadzorczej i wyboru nowych Członków Rady Nadzorczej Ciechanowie na daną aktualną, kadencję 2018-2022 r. Rady, z uwzględnieniem indywidualnej oceny kwalifikacji kandydatów na Członków Rady Nadzorczej.

Zgodnie z powyższym oraz w związku z rezygnacjami z pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej złożonymi przez dotychczasowych Członków Rady Nadzorczej, podczas Zebrania Przedstawicieli w dn. 23.06.2021 r. odbyły się wybory uzupełniające do Rady Nadzorczej, w wyniku których wybrano nowy siedmioosobowy skład Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie.

W trakcie Zebrania Przedstawicieli podjęto uchwały m.in. w sprawach:

- zatwierdzenia Sprawozdania Zarządu z działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie,
- zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z wykonania uchwał z poprzedniego Zebrania Przedstawicieli oraz wniosków z Zebrań Grup Członkowskich,
- zatwierdzenia Sprawozdania finansowego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie za 2020 rok,
- podziału nadwyżki bilansowej za 2020 rok,
- zatwierdzenia sprawozdania Rady Nadzorczej za 2020 rok,
- udzielenia absolutorium członkom Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie,

- określenia najwyższej sumy zobowiązań,
- oceny kwalifikacji Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie,
- oceny polityki wynagradzania w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie za rok obrotowy podlegający ocenie (poprzedni rok obrotowy).

Na mocy uchwały w sprawie podziału nadwyżki bilansowej za 2020 rok, wypracowany w 2020 roku zysk w kwocie 242 333,25 zł przeznaczono w całości na zwiększenie funduszu zasobowego Banku.

4. Dane o strukturze organizacyjnej

Podstawową strukturę organizacyjną Banku wg stanu na dzień 30.06.2020r. tworzą:

- Centrala,
- Oddziały: Ciechanów, Bodzanów, Mława, Żuromin, Płońsk, Przasnysz, Płock,
- Filie: Sierpc, Regimin.

Zmiany w strukturze organizacyjnej:

- Uchwałą Zarządu nr 48/2021 z dnia 02.03.2021r. wprowadzono w „Regulaminie organizacyjnym Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie” zmiany wynikające z dostosowania zakresu działalności poszczególnych komórek organizacyjnych do wykonywania zadań, zgodnie z zaleceniami pionspekcyjnymi UKNF wprowadzenie schematu 3 linii obrony, ponadto zlikwidowany został Oddział Internetowy, który podlegał bezpośrednio pod Oddział w Ciechanowie. Ze względu na swoją funkcjonalność jego zakres zadań został przeniesiony do Zespołu Produktów Bankowych i Wsparcia Sprzedaży. Regulamin został zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Uchwałą nr 28/2021 z dnia 24.03.2021r. i obowiązuje od dnia 24.03.2021r.
- Uchwałą Zarządu nr 49/2021 z dnia 02.03.2021 r. wprowadzono w „Regulaminie organizacyjnym Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie” zmiany wynikające z dostosowania zakresu działalności poszczególnych komórek organizacyjnych do wykonywania zadań, zgodnie z zaleceniami pionspekcyjnymi UKNF wprowadzenie schematu 3 linii obrony. Regulamin został zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Uchwałą nr 29/2021 z dnia 24.03.2021 r. i obowiązuje od dnia powołania Członka Zarządu nadzorującego Zarządzanie Ryzykiem Istotnym w działalności Banku.

5. Dane dotyczące przyjętych norm (zasad) postępowania

W Banku stosowane są następujące normy (zasady) lub inne wewnętrzne kodeksy (regulaminy) postępowania:

- Kodeks Etyki Bankowej,

- Zasady ładu korporacyjnego

II. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI BANKU (rynek, produkty, umowy)

1. Otoczenie makroekonomiczne

1.1. Opis sytuacji gospodarczej w Polsce

Według prognoz na rok 2021 sytuacja gospodarcza przedstawia się, jak poniżej:

a) W zakresie czynników zewnętrznych:

- a) Stabilizacja tempa wzrostu aktywności ekonomicznej w gospodarce światowej na relatywnie niskim poziomie,
- b) Utrzymanie podstawowych stóp procentowych EBC,
- c) Obniżenie wolumenu handlu światowego,
- d) Umiarkowana presja inflacyjna w USA,
- e) Zakłócenia aktywności w gospodarce światowej poprzez rozprzestrzenianie się epidemii koronawirusa,

b) W zakresie czynników wewnętrznych:

- a) Oczekiwany wzrost PKB,
- b) Stabilizacja podstawowych stóp procentowych NBP,
- c) Dalsze zaostrzenie polityki kredytowej przez banki oraz brak istotnych zmian wielkości popytu na kredyty dla przedsiębiorstw i kredyty konsumpcyjne,
- d) Narastające ryzyka w niektórych sektorach gospodarki, zwłaszcza w budownictwie i usługach,

Ponadto, na bieżącą i przyszłą koniunkturę oddziaływać będą:

1. Niskie, w stosunku do inflacji, oprocentowanie depozytów generujące ryzyko wycofywania, środków z banków i przeznaczania ich na konsumpcję,
2. Skala i tempo absorpcji środków z UE,
3. Możliwość negatywnych zdarzeń na zagranicznych rynkach finansowych,
4. Problemy strukturalne UE,
5. Zakłócenia w gospodarce spowodowane rozprzestrzenianiem się koronawirusa.

Należy również zwrócić uwagę na niepewność odnośnie polityki gospodarczej rządu i otoczenia zewnętrznego, długookresowe ryzyka dla polskiej gospodarki związane ze zmniejszaniem się środków z UE po 2020 r., pogarszającą się demografią i wzrost wydatków na emerytury.

Zmiana ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających pozwoliła na podwyższenie funduszu udziałowego zaliczanego do kapitału podstawowego Tier I, Bank dokonał zmian statutu Banku w 2017 r., skutkujących po dokonaniu wpisu w KRS. Dodatkowo wzrost opłat na rzecz BFG oraz działanie w otoczeniu wydłużającego się

okresu utrzymywania się niskich stóp procentowych może przełożyć się na obniżenie wyników finansowych Banku.

Tabela 1. Prognozowane założenia makroekonomiczne

Prognoza dla:	2021r.
Średnioroczny PKB	4,2%
Średnioroczna inflacja CPI	3,4%
Stopa bezrobocia	6,1%
Wzrost wynagrodzeń	5,3%
Stopa referencyjna NBP	0,10%
Kurs średni EUR/PLN	4,33

Na podstawie danych:

1. *Biuletynu Progностycznego SGB – Bank S.A. 2020*
2. *Prognozy wskaźników makroekonomicznych, stóp procentowych i kursów walut NBP*

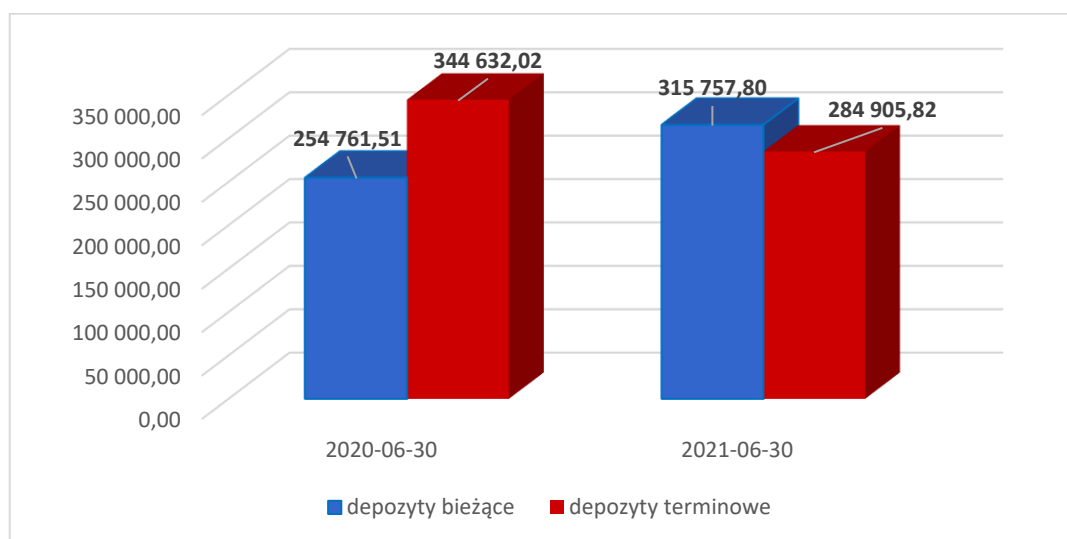
2. Opis branży i przedmiot działalności Banku

2.1. Podstawowe obszary działalności Banku

Działalność depozytowa

Na dzień 30.06.2021 r. w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie, nastąpił spadek depozytów terminowych (bez kaucji) w porównaniu do 30.06.2020 r. o kwotę 59 726,19 tys. zł tj. 17,33%. Zmiana wynika z obniżenia oprocentowania lokat, zastosowanego w celu zmniejszenia kosztów odsetkowych oraz w związku z dostosowaniem ofert do instytucji konkurencyjnych. Ponadto odpływ lokat został spowodowany obniżką podstawowych stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej, która przeniosła się na rynek finansowy. W związku z powyższym konsumenci zaczęli szukać innych źródeł lokowania wolnych środków i inwestować w nieruchomości. Bank dąży do zwiększenia depozytów bieżących, które stanowią tańsze źródło finansowania niż lokaty, co jest sukcesywnie realizowane. Porównując koniec czerwca 2021 r. i 2020 r., Bank odnotował wzrost depozytów bieżących na poziomie 23,94%, tj. 60 996,29 tys. zł.

Zmiany depozytów wraz z ich podziałem na terminowe i bieżące, przedstawia poniższy wykres:

Na koniec czerwca 2021 roku na rachunkach bieżących zdeponowano 315 757,80 tys. zł, natomiast na rachunkach terminowych (bez kaucji) 284 905,82 tys. zł, z czego ok. 284 893,59 tys. zł stanowiły lokaty sektora niefinansowego, a 12,23 tys. zł depozyty terminowe jednostek budżetowych.

Stan depozytów terminowych oraz bieżących wzrósł w stosunku do końca czerwca 2020 roku o ok. 0,21%. W związku z tym, iż Bank odnotowuje szybki wzrost depozytów bieżących, przyczyni się to do pozyskania tańszego źródła finansowania kredytów, przy jednoczesnym zachowaniu wszystkich norm płynności.

W celu utrzymania bazy depozytowej na bezpiecznym poziomie, Bank wprowadził do oferty nowe produkty depozytowe dostosowane do oczekiwań klientów. W I połowie 2021 r., do oferty Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie wprowadzona została:

- Złota Lokata 2021 – lokata 3 miesięczna z oprocentowaniem stałym, przeznaczona dla klientów indywidualnych, lokata z loterią promocyjną.

W celu utrzymania bazy depozytów terminowych, oferowano klientom także lokaty negocjowane. Największym zainteresowaniem cieszyła się promocyjna Złota Lokata 2021, która jest już „sztandarowym” produktem depozytowym oferowanym przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie. Środki zdeponowane na 21 edycji tej lokaty, stanowią 40,51% wszystkich depozytów terminowych Banku (bez kaucji) wg stanu na dzień 30.06.2021 r. Wpływ na preferencje klientów, oprócz korzystnego oprocentowania, ma również fakt, iż klienci spełniający dodatkowe warunki dotyczące okresu utrzymywania wkładu, biorą udział w loterii promocyjnej. W tegorocznej loterii, można wygrać atrakcyjne nagrody, w postaci: 1 szt. samochodu osobowego marki KIA model Picanto, 2 szt. rowerów elektrycznych, 3 szt. rowerów marki Kross, 4 szt. laptopów HP, 5 szt. telewizorów marki LG oraz 6 szt. robotów sprzątających ILIFE.

Pozostałe lokaty, wprowadzone do oferty Banku, monitorowane i modyfikowane, w zależności od bieżących potrzeb, również charakteryzują się dużym zainteresowaniem deponentów. Produkty depozytowe oferowane w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie uzyskały uznanie klientów, szczególnie ze względu na atrakcyjne oprocentowanie, okres deponowania dostosowany do potrzeb klientów oraz bezpieczeństwo deponowanych środków.

Powyższe dane dotyczące działalności depozytowej mogą świadczyć i utwierdzać w przekonaniu, iż Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie jest jednostką wychodzącą naprzeciw oczekiwaniom klientów, odpowiednio reagującą na potrzeby rynku i klientów przy jednoczesnym zachowaniu maksymalizacji bezpieczeństwa zdeponowanych środków.

Celem unowocześnienia funkcjonalności rachunków, wprowadzono aplikację mobilną oraz profil zaufany. Ponadto środki na rachunkach oszczędnościowych, odnotowują sukcesywny wzrost.

Działalność kredytowa

Działalność kredytowa banku koncentrowała się na :

- prowadzeniu umiarkowanej i usystematyzowanej działalności,
- pełnej obsłudze dotychczasowych klientów,
- udzielaniu kredytów wiarygodnym kredytobiorcom.

Na dzień 30.06.2021 r. kredyty podmiotów finansowych, niefinansowych i jednostek budżetowych nominalnie osiągnęły poziom 474 173 tys. zł, natomiast rok 2020 zakończył się stanem kredytów na poziomie 464 167 tys. zł co daje dynamikę 102,16%.

Zobowiązania pozabilansowe z tytułu niewykorzystanych kredytów oraz udzielonych gwarancji bankowych wg stanu na 30.06.2021 r. wyniosły 28 024 tys. zł. W stosunku do 31.12.2020 r. nastąpił wzrost o 7,13%.

Wartość kredytów w sytuacji normalnej i pod obserwacją nominalnie, wg stanu na 30.06.2021 r., wynosiła 308 884 tys. zł, co stanowiło 65,14% ogólnej kwoty udzielonych kredytów. Kredyty zagrożone nominalnie wynosiły 165 289 tys. zł i stanowiły 34,86% ogólnej kwoty kredytów.

Wg stanu na 30.06.2021 r. w obsłudze znajdowało się 2 295 umów kredytowych i umów gwarancji bankowych, przy średniej kwocie na umowę na poziomie 218,82 tys. zł.

W I półroczu 2021r. Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie konsekwentnie dostosowywał swoje produkty kredytowe do wymogów rynkowych, aby podtrzymać ich konkurencyjność.

Na dzień 30.06.2021 r. kredyty komercyjne wraz z gwarancjami stanowiły 89,17% ogólnej kwoty, kredyty preferencyjne 10,83% obliża kredytowego.

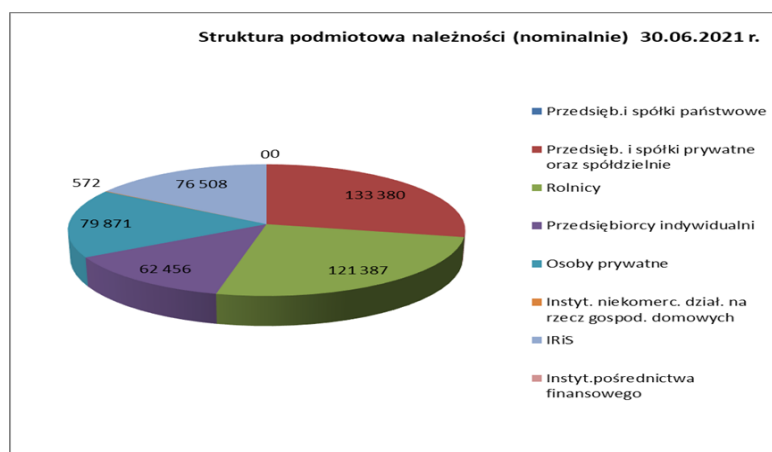
Wśród kredytów komercyjnych 1 597 umów o łącznej (bilansowo i pozabilansowo) wartości 446 043 tys. zł kwotowo dominowały kredyty inwestycyjne – 123 064 tys. zł oraz kredyty obrotowe w rachunku kredytowym – 50 711 tys. zł, zaś ilościowo kredyty konsumpcyjne – 458 umów (średnio 62,03 tys. zł) oraz kredyty mieszkaniowe – 296 umów (średnio 175,54 tys. zł).

Wśród kredytów preferencyjnych (650 umów na łączną kwotę 54 395 tys. zł) kwotowo dominowały kredyty inwestycyjne preferencyjne z linii RR (kredyty na inwestycje w rolnictwie i rybactwie śródlądowym) na kwotę 13 526 tys. zł i z linii NT (kredyt na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych) na kwotę 11 240 oraz kredyty inwestycyjne preferencyjne z linii MR (młody rolnik) na kwotę 10 056 tys. zł; ilościowo dominowały kredyty z linii KZ (kredyt na zakup gruntów rolnych) – 227 umów oraz MR – 179 umów.

Wg stanu na 30.06.2021 r. w strukturze podmiotowej (łącznie z pozabilansem) Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie dominowały przedsiębiorstwa, spółki prywatne i spółdzielnie oraz rolnicy, które stanowią odpowiednio 28,13% i 25,60%. Na trzecim miejscu plasują się kredyty udzielone osobom fizycznym 16,84%, a następnie przedsiębiorcom indywidualnym 13,17% i JST 16,14%. Pozostałe grupy podmiotów stanowią nieznaczący udział w strukturze obliża kredytowego.

Struktura należności od sektora finansowego, niefinansowego i IRiS nominalnie (w tys. zł)

Podmiot	stan zadłużenia w tys.zł bilansowe nominalnie 30.06.2021 r.	Struktura
Przedsięb.i spółki państwowe	0	0,00%
Przedsięb. i spółki prywatne oraz spółdzielnie	133 380	28,13%
Rolnicy	121 387	25,60%
Przedsiębiorcy indywidualni	62 456	13,17%
Osoby prywatne	79 871	16,84%
Instytut. niekomerc. dział. na rzecz gospod. domowych	572	0,12%
IRiS	76 508	16,14%
Instytut. pośrednictwa finansowego	0	0,00%
Ogółem	474 173	100,00%

Na dzień 30.06.2021 r. w Banku funkcjonowało 48 gwarancji bankowych na łączną kwotę 1 759 tys. zł, a wg stanu na 31.12.2020 r. 61 gwarancji bankowych na łączną kwotę 3 080 tys. zł, co daje dynamikę 57,11%.

W strukturze gwarancji bankowych przeważają gwarancje udzielone przedsiębiorstwom, spółkom prywatnym i spółdzielniom oraz przedsiębiorcom indywidualnym i stanowią odpowiednio 29,45% i 70,55%. Wg stanu na 31.12.2020 r. struktura przedstawiała się następująco: przedsiębiorstwa, spółki prywatne i spółdzielnie 55,78%, przedsiębiorcy indywidualni 44,22%.

Działalność windykacyjna

Zarząd Banku aktywnie uczestniczy w procesie restrukturyzacji i windykacji wierzytelności. Bank intensyfikuje działania restrukturyzacyjne i windykacyjne, aby uniknąć zmiany wartości tworzonych rezerw, zanim zaczną obowiązywać zmniejszenie limitów pomniejszeń podstawy tworzenia rezerw wynikające z zapisów Załącznika nr 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008r. (Dz.U. z 2019 poz.520) w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 kwietnia 2020r. (Dz.U. z 2020 poz. 687) zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Ma to szczególne znaczenie w odniesieniu do ekspozycji zagrożonych, w stosunku do których prowadzona jest windykacja, będąca długotrwałym procesem ze względu na uwarunkowania prawne.

Kwota utworzonych rezerw w I półroczu 2021 roku z tytułu obowiązywania zapisów powyższego Rozporządzenia to 0,00 zł.

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie na dzień 30.06.2021r. prowadził aktywne działania restrukturyzacyjne i windykacyjne w 299 sprawach na łączną kwotę 250 446 516,68 zł, z czego kapitał stanowił 189 616 764,79 zł (w tym bilans 163 454 651,22 zł, spisane w straty i przeniesione do ewidencji pozabilansowej 26 162 113,57 zł), zaś odsetki 60 829 751,89 zł (w tym bilans 40 172 435,24 zł, spisane w straty i przeniesione do ewidencji pozabilansowej 20 657 316,64 zł). Łączna kwota

odpisów na rezerwy celowe na wyżej wymienione transakcje wynosiła wg stanu na 30.06.2021r. – 99 380 474,15 zł.

Ilość spraw objętych aktywnym procesem restrukturyzacji i windykacji w poszczególnych kategoriach ryzyka na dzień 30.06.2021r.:

- kredyty w kategorii ryzyka „pod obserwacją” obejmują 1 sztukę na łączną kwotę 94 995,84 zł w tym kapitał stanowi w/w kwotę,
- kredyty w kategorii ryzyka „poniżej standardu” stanowią 29 sztuk na łączną kwotę 39 022 642,65 zł z czego kapitał stanowi 33 162 461,95 zł, zaś odsetki 5 860 180,70 zł.
- kredyty w kategorii ryzyka „wątpliwe” stanowią 40 sztuk na łączną kwotę 21 183 368,82 zł, z czego kapitał stanowi 20 631 966,04 zł, zaś odsetki 551 402,78 zł,
- kredyty w kategorii ryzyka „stracone” stanowią 229 sztuki na łączną kwotę 143 326 079,15 zł, z czego kapitał bilansowy stanowił 109 565 277,39 zł, odsetki 33 760 851,76 zł oraz kapitał przeniesiony do ewidencji pozabilansowej 26 162 113,57 zł, odsetki 20 657 316,64 zł.

Kwota wierzytelności odzyskanych w procesach prowadzonych przez ZWT w I półroczu 2021 roku wynosiła łącznie 7 239,99 tys. zł, z czego kapitał stanowił 6 113,21 tys. zł.

W I półroczu 2021 roku w wyniku działań windykacyjnych czy też skutecznych procesów restrukturyzacji odzyskano w całości 11 ekspozycji kredytowych na łączną kwotę 655,57 tys. zł (w tym kapitał 518,76 tys. zł, odsetki 136,81 tys. zł) i rozwiązano rezerwy 4,56 tys. zł.

Wśród kredytów objętych procesem restrukturyzacji znajdowało się 62 ekspozycji kredytowych objętych ugodą na łączną kwotę kapitału i odsetek 79 273,48 tys. zł. Bank w I półroczu 2021 r. podpisał 9 Ugód/aneksów restrukturyzacyjnych na łączną kwotę 19 888,86 tys. zł.

Pozostała działalność

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie prowadzi działalność dewizową, dzięki której klienci mogą być obsługiwani kompleksowo. Działalność dewizowa jest traktowana jako element uzupełniający do oferty złotowej, pożądana z przyczyn marketingowych, oczekiwana przez klientów lecz nie stanowiąca bezpośredniego źródła dochodów Banku. Oferowane przez Bank produkty dewizowe, to skup i sprzedaż walut obcych, pośrednictwo w dokonywaniu rozliczeń w kraju z nierezydentami, wykonywanie transferów zagranicznych, otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących oraz walutowych lokat terminowych.

Działalność marketingowa

Wizerunek i marka

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie prowadzi w 2021 r. kampanie marketingowe i wizerunkowe skierowane zarówno do obecnych jak i nowych klientów. Efekty działalności wizerunkowej są widoczne we wszystkich placówkach Banku.

Znaczące miejsce w filozofii działania PBS w Ciechanowie w I półroczu 2021 roku zajmowała idea biznesu społecznie odpowiedzialnego. Społecznie odpowiedzialny wymiar aktywności Banku realizowany był przez wsparcie finansowe lokalnych inicjatyw i przedsięwzięć, takich jak: kobieta przedsiębiorcza. Znaczące miejsce miało również wspieranie przez PBS w Ciechanowie lokalnej służby zdrowia.

Reklama, sponsoring i wsparcie środowisk lokalnych

Reklama Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie obejmowała następujące kanały:

- ulotki formatu DL, plakaty formatu A2, A4, A3,
- reklamę w witrynach okiennych placówek Banku,
- stojaki na ulotki do stoisk wystawienniczych,
- standy reklamowe,
- gadżety reklamowe,
- bankową witrynę internetową (stronę internetową),
- system BSTV,
- informację podawaną na wyciągach bankowych,
- reklamy wielkoformatowe, w tym siatki reklamowe,
- reklamę w bankomatach,
- reklamę na Facebook,
- reklamę na samochodach służbowych.

W okresie sprawozdawczym, z uwagi na szerzącą się pandemię koronawirusa SARS-CoV-2 oraz szereg obostrzeń z tym związanych, Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie nie mógł w pełni realizować przyjętych założeń związanych ze wsparciem lokalnych inicjatyw kulturalnych, sportowych i edukacyjnych.

2.2. *Podstawowe produkty i usługi oferowane przez Bank*

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie w I półroczu 2021 roku, posiadał w swojej podstawowej ofercie rachunki zarówno dla klientów indywidualnych, jak i instytucjonalnych. Do pierwszej grupy klientów dedykowane jest konto na dobry początek, konto za złotówkę, konto dla seniorów oraz konto VIP. Bank w swojej ofercie posiada także rachunek dedykowany klientom z segmentu non-profit. W ofercie rachunków dla klientów instytucjonalnych znajdują się: KONTO BIZNES MEGA,

KONTO BIZNES, KONTO BIZNES DEBIUT oraz KONTO FARMER - przeznaczone dla Rolniczych Podmiotów Gospodarczych, tj. osób fizycznych lub prawnych prowadzących działalność rolniczą. Klienci Banku mogą korzystać również z usług, takich jak usługi bankowości elektronicznej czy usługi kart płatniczych, zapewniających stały dostęp do środków zgromadzonych na rachunku bez konieczności odwiedzania placówek Banku. Ponadto Klienci mogą korzystać z aplikacji mobilnej, która umożliwia płatność BLIK-iem. Udostępniono również profil zaufany, a także wprowadzono aplikację mobilną, za pomocą której autoryzowane są transakcje płatnicze.

Obok rachunków, Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie, oferuje swoim Klientom lokaty terminowe, w tym również lokaty zakładane za pośrednictwem CBP (Customer Banking Platform), które cieszą się niesłabnącym zainteresowaniem klientów od momentu wprowadzenia produktu do oferty Banku.

W I półroczu 2021 roku, podobnie jak w latach poprzednich, największym zainteresowaniem Klientów cieszyła się lokata promocyjna Złota Lokata 2021, która jest już „tradycyjnym” produktem depozytowym oferowanym przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie, połączonym z loterią promocyjną, w której do wygrania są atrakcyjne nagrody rzeczowe.

3. Informacje o zmianach na rynku, z uwzględnieniem podziału na podmioty

3.1. Klienci – I półrocze 2021 roku

Wśród Klientów Banku dominującą rolę odgrywały osoby fizyczne, których depozyty stanowiły 95,76% depozytów terminowych (bez kaucji) oraz 74,96% ogólnej liczby depozytów (nie uwzględniając odsetek i kaucji).

Wśród produktów najchętniej wybieranych przez Klientów Banku dominowała lokata 3-miesięczna Złota Lokata 2021.

Innymi produktami, które cieszyły się dużym zainteresowaniem ze strony Klientów, były Lokata Super PBSiak, lokata 3-miesięczna oraz lokata na szóstkę oraz rachunek oszczędnościowy.

Bank koncentrował się na obsłudze Klientów m.in. z powiatów ciechanowskiego, mławskiego, przasnyskiego, żuromińskiego, sierpeckiego, płockiego. Realizując swoją strategię, Bank koncentruje się głównie na obsłudze Klientów indywidualnych, rolników oraz małych i średnich przedsiębiorstw.

4. Informacje o umowach znaczących dla działalności Banku, w tym umowach ubezpieczenia, współpracy lub konsorcjach

4.1. Umowy ubezpieczenia

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie w zakresie zabezpieczenia ekspozycji kredytowych w formie ubezpieczenia, na dzień 30.06.2021 r. współpracuje z:

- 1) Generali Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A (Wielkopolskie Towarzystwo Ubezpieczeń Życiowych i Rentowych Concordia Capital S.A., a od 01.11.2019 r. Generali Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.), co wynika z połączenia spółek „życiowych”,
- 2) Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych.

W ramach prowadzonej współpracy w zakresie bancassurance Klienci Banku mogą korzystać z większości oferowanych przez ubezpieczycieli produktów. Wszystkie ubezpieczenia „Życie Komfort” zawierane są w celu zabezpieczenia zobowiązań wynikających z umów kredytu lub pożyczki.

W ramach oferowanej współpracy, firmy mogą korzystać zarówno z ubezpieczenia budynków, budowli, maszyn i urządzeń, jak również środków obrotowych czy nakładów inwestycyjnych.

Wszystkie produkty ubezpieczeniowe oferowane są przez przeszkolonych pracowników Banku posiadających certyfikat osoby fizycznej wykonującej czynności agencyjne (OFWCA). Pracownicy są obowiązani oferować klientom Banku szeroką gamę ubezpieczeń zarówno życiowych jak i majątkowych celem zwiększenia dochodów z działalności bancassurance, ale przede wszystkim obowiązani są kierować produkty dopasowane do potrzeb klienta.

4.2. Umowy współpracy z innymi bankami lub innymi podmiotami

Od 23 listopada 2018 r. Bank działa jako samodzielny, współpracujący z SGB-Bankiem S.A.

4.3. Umowy Zrzeszenia

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie od 10 stycznia 2002 roku do 22 listopada 2018 roku był zrzeszony w Spółdzielczej Grupie Bankowej. Od 23 listopada 2018 r. Bank działa jako samodzielny, współpracujący z SGB-Bankiem S.A. na podstawie porozumienia o współpracy.

5. Główni konkurenci Banku

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie posiada uprawnienia do świadczenia swoich usług na terenie całego kraju. W rzeczywistości jednak jego działalność koncentruje się głównie na terenie północnego Mazowsza, gdzie zlokalizowane są placówki Banku. Wiodący Oddział oraz Centrala Banku zlokalizowane są na terenie miasta Ciechanowa. W każdym mieście, w którym funkcjonują placówki PBS w Ciechanowie, ma do czynienia z silną konkurencją ze strony banków komercyjnych oraz banków spółdzielczych i instytucji parabankowych, a także SKOK-ów.

W samym tylko Ciechanowie, w którym mieści się Centrala Banku i który stanowi jednocześnie wiodącą jednostkę Banku, działają liczne konkurencyjne banki, m.in.: PKO BP S.A., Santander Bank

Polska, BNP Paribas Bank Polska S. A., Bank Pocztowy S.A., Bank Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna., Bank Millenium S.A., Euro Bank S.A., Getin Bank, ING Bank Śląski S.A., Meritum Bank ICB S.A., Credit Agricole, SKOK Stefczyka, Bank Spółdzielczy w Płońsku, Warmińsko-Mazurski Bank Spółdzielczy w Piszczu, Warszawski Bank Spółdzielczy, Alior Bank S.A. oraz Nest Bank. Ponadto w miejscowościach, w których zlokalizowane są pozostałe placówki - Bank Spółdzielczy w Mławie, Bank Spółdzielczy w Żurominie, Bank Spółdzielczy w Brodnicy, Bank Spółdzielczy w Starej Białej. Tak duża konkurencja na rynku wyznacza sposób postępowania i wywiera znaczący wpływ na kształt strategii rozwoju Banku.

6. Czynniki zewnętrzne

Czynniki mikrootoczenia

Powiat ciechanowski to teren, na którym swoją działalność prowadzą małe przedsiębiorstwa oraz małe i średnie gospodarstwa rolne. Dlatego też Bank posiada preferencyjne pakiety dla rolników oraz wiele atrakcyjnych produktów i usług dla pozostałych podmiotów i Klientów indywidualnych. Bank oferuje produkty depozytowe i kredytowe o konkurencyjnym oprocentowaniu, które pozwalają przyciągać Klientów. W następnych latach Bank planuje utrzymać pozycję na rynku lokalnym pozyskując nowych Klientów poprzez dążenie do udoskonalania metod ich obsługi, unowocześnianie systemów informatycznych i zaplecza sprzętowego oraz wprowadzanie i doskonalenie nowoczesnych produktów i usług bankowych.

Czynniki otoczenia rynkowego

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie jest jednym z najstarszych banków spółdzielczych w naszym kraju. Swoją działalność rozpoczął od roku 1899 jako Towarzystwo Wzajemnego Kredytu i z niewielkiej instytucji finansowej przekształcił się w nowoczesny, solidny i dynamicznie rozwijający się polski Bank. Każdego dnia Bank konsekwentnie realizuje przyjętą misję polegającą na efektywnym zaspokajaniu potrzeb na usługi finansowe Klientów indywidualnych i instytucjonalnych, będących właścicielami w środowisku lokalnym i ku jego pożytkowi.

Podstawowym celem działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie jest wspieranie rozwoju gospodarczego środowisk lokalnych, kompleksowa obsługa finansowa firm, a także przedsiębiorstw sektora rolno-spożywczego działających na terenie miasta Ciechanowa oraz innych miast i gmin województwa mazowieckiego. Bank stara się dostosować ofertę do potrzeb i wymagań Klientów działających na lokalnym rynku, pamiętając o tym, że tylko satysfakcja Klienta jest gwarancją sukcesu Banku.

7. Inne działania

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Bank realizuje długoterminową strategię rozwoju Banku ujętą w Planie finansowym na rok 2021 aktualizującym założenia na ten rok przyjęte w projekcji finansowej na lata 2020-2024 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie.

Bank dokonał szeregu zmian w wielu istotnych obszarach funkcjonowania, m.in. opracował i wdrożył wiele ulepszeń w strukturze organizacyjnej, systemie zarządzania ryzykiem, w szczególności ryzykiem kredytowym oraz procedury zwiększające bezpieczeństwo, sprawność i efektywność Banku.

Można tu wymienić:

- bieżące zmiany w Regulaminie organizacyjnym Banku,
- realizację Programu redukcji kosztów,
- kontynuowanie projektów w obszarze informatycznym,
- systematyczne usprawnianie procesu kredytowego oraz regulacji wewnętrznych Banku w zakresie zarządzania ryzyka kredytowego.

W zakresie ryzyka kredytowego usprawnieniu podlega proces udzielania produktu kredytowego, proces monitorowania, sprawozdawczości zarządczej portfela kredytowego, proces wymiany informacji i uzgadniania danych, procedury kredytowe, w tym strategia zarządzania ryzykiem, polityka kredytowa/podręcznik kredytowy, procedury/instrukcje procesu kredytowego.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym, z uwagi na jego wpływ na profil ryzyka i poziom adekwatności kapitałowej podlega ciągłemu doskonaleniu oraz dostosowywaniu do obowiązujących regulacji.

Bank stosuje system wspierający kompleksową weryfikację Klienta kredytowego w dostępnych w internecie bazach rejestrowych CEIDG, KRS, REGON, Biurze Informacji Kredytowej, bazach ZBP, BIK, giełdach długów, itp.

III.ZASOBY JEDNOSTKI

Zasoby kadrowe

Stan zatrudnienia w osobach/etatach na dzień 30.06.2021 roku i 31.12.2020 roku oraz jego zmiany przedstawiają się następująco:

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>30.06.2021r.</i>	<i>Zatrudniono</i>	<i>Zwolniono</i>	<i>31.12.2020r.</i>
<i>Liczba pracowników w osobach</i>	162	33	10	139
<i>Liczba pracowników wg etatów</i>	131,68	3,55	10	138,25

Struktura wiekowa pracowników Banku na dzień 30.06.2021 roku i 31.12.2020 roku:

<i>Wiek zatrudnionych pracowników</i>	<i>Liczba pracowników</i>	
	<i>30.06.2021r.</i>	<i>31.12.2020r.</i>
<i>do 30 lat</i>	18	18
<i>od 31 – do 45 lat</i>	99	83
<i>od 46 – do 55 lat</i>	37	31
<i>ponad 55 lat</i>	8	7

W I półroczu 2021 roku pracownicy Banku w ilości 45 osób, uczestniczyli łącznie w 22 różnego rodzaju szkoleniach, kursach, seminariach i konferencjach.

IV. INFORMACJE na TEMAT POSIADANYCH WŁASNYCH UDZIAŁÓW/AKCJI

Bank nie posiada własnych udziałów/akcji.

V. CELE I RYZYKA

Cele strategiczne w odniesieniu do całego portfela kredytowego odnosiły się do:

- 1) zapewnienia stabilnego rozwoju optymalnego jakościowo portfela zapewniającego zachowanie równowagi pomiędzy dochodowością a bezpieczeństwem,
- 2) zakładanego, jednak nie zrealizowanego, podwyższania jakości całego portfela kredytowego Banku wyrażonego udziałem należności od sektora niefinansowego i jednostek rządowych i samorządowych z rozpoznaną utratą wartości (zagrożonych) według wartości brutto do należności ogółem od sektora niefinansowego i jednostek rządowych i samorządowych (wartość wskaźnika prognozowana w Planie Finansowym na rok 2021 na dzień 30.06.2021 r. wynosi 39,79%), wskaźnik jakości całego portfela kredytowego (wg wartości bilansowej brutto) wg stanu na 30.06.2021 r. wyniósł 40,03%, wskaźnik jakości nominalnie wyniósł 34,86%. Przyczyną wysokiego wskaźnika jakości kredytów było w szczególności przeklasyfikowanie kredytów do wyższych grup ryzyka w wyniku dokonanego przeglądu portfela kredytowego w 2016 r., wstrzymanie akcji kredytowej do 19.06.2017 r., z uwagi na dostosowywanie rozmiarów prowadzonej działalności do posiadanych funduszy własnych, a obecnie wzrost wskaźnika na 30.09.2020 r. spowodowany wzrostem ekspozycji zagrożonych wskutek przeklasyfikowania w wyniku ustaleń UKNF po inspekcji problemowej z kategorii „pod obserwacją” do kategorii „poniżej standardu” łącznie 8 ekspozycji kredytowych oraz przedłużający się proces sprzedaży wierzytelności ze względu na brak satysfakcjonujących ofert, a także przedłużanie procesów windykacyjnych ze względu na stosowanie przez dłużników instrumentów prawnych przewidzianych przepisami prawa restrukturyzacyjnego i prawa upadłościowego.
- 3) ograniczenia całkowitej Ekspozycji Kredytowej na Klienta Kredytowego lub na Grupie Powiązanej,

- 4) zakładanego udziału instrumentów finansowych w funduszach własnych - nie mógł przekroczyć 390% funduszy własnych, nie więcej niż 250 000 000 zł, który został ustanowiony podczas ostatniego przeglądu limitów wewnętrznych, w związku z weryfikacją Strategii Zarządzania Ryzykiem. Limit ten wg stanu na 30.06.2021 r. został wykonany w 70,51%,
- 5) ściśle monitorowanie portfela kredytowego i dostarczanie Zarządowi Banku informacji umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku.

Bank realizował swoje cele strategiczne poprzez:

- 1) stosowanie standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących:
  - a) w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej:
    - oceny zdolności kredytowej (ilościowej i jakościowej), zróżnicowanej w odniesieniu do poszczególnych grup kredytobiorców,
    - monitorowanie ekspozycji przez cały okres kredytowania,
  - b) w odniesieniu do portfela kredytowego:
    - ustalanie apetytu na ryzyko (wartość wskaźnika jakości portfela kredytowego brutto prognozowana w Planie Finansowym na rok 2021 na dzień 30.06.2021 r. wynosi 39,79%), wskaźnik jakości całego portfela kredytowego (wg wartości bilansowej brutto) wg stanu na 30.06.2021 r. wyniósł 40,03%, nominalnie 34,86%. Wskaźnik alokacji kapitału na ryzyko kredytowe ustalony na poziomie 71,55%, wykorzystany w 85,62%).

Od dnia 28.06.2021 r. obowiązuje zaktualizowana „Strategia Zarządzania Ryzykiem w PBS w Ciechanowie”, według której udzielanie kredytów odbywa się zgodnie z zawartymi w niej zweryfikowanymi limitami. Prowadzone jest systematyczne monitorowanie portfela i przedkładanie informacji organom Banku. Prawidłowość działań zmierzających do osiągnięcia w/w celów podlega kontroli wewnętrznej;

- 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, obejmujących w szczególności:
  - a) weryfikację stanu prawnego nieruchomości, ocenę jakości zabezpieczeń,
  - b) weryfikację ich wartości i płynności na etapie udzielania kredytu i w ramach prowadzonego monitoringu zabezpieczeń,
  - c) dla ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie (EKZH) utrzymywanie wskaźnika LTV na poziomie wynikającym z instrukcji monitorowania pojedynczej transakcji kredytowej,
- 3) stosowanie wymogu wnoszenia własnych środków przy realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych na poziomie minimum 20% całkowitego kosztu inwestycji,
- 4) utrzymywanie w portfelu aktywów Banku wyłącznie aktywów o charakterze bankowym.

Z uwagi na samodzielne działanie, Bank posiada obligacje Skarbu Państwa, stanowiące zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych (FOŚG), w wartości nominalnej

3 000 tys. zł. Bank ujmuje te obligacje w bilansie w pozycji papiery wartościowe – instrumenty dłużne dostępne do sprzedaży. Są one zdeponowane na rachunku papierów wartościowych w SGB-Banku S.A.

Ograniczając ryzyko w odniesieniu do DEK (detailed ekspozycji kredytowych) i EKZH (ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie) ustalono:

- 1) utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie,
- 2) poziom wskaźników DTI (wskaźnik długu do dochodu) wynoszący:
  - a) 50% przy dochodach miesięcznych netto mniejszych lub równych średniemu wynagrodzeniu w gospodarce narodowej,
  - b) 65% przy dochodach wyższych niż średnie wynagrodzenie w gospodarce narodowej,
- 3) wskaźniki maksymalnego zaangażowania w każdy z portfeli (EKZH - 80%, DEK - 30%),
- 4) wskaźniki maksymalnego udziału ekspozycji zagrożonych w każdy z portfeli, w portfelu ogółem EKZH i DEK (EKZH - 55%, DEK - 30%),
- 5) maksymalne okresy kredytowania - Bank limituje okres finansowania kredytami do 25 lat, z wyłączeniem:
  - a) kredytów udzielanych jednostkom samorządu terytorialnego, dla których okres kredytowania jest zgodny z okresem finansowania przewidzianym w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ);
  - b) Produktów Kredytowych na cele mieszkaniowe, dla których Zarząd Banku może w uzasadnionych przypadkach wydłużyć okres kredytowania maksymalnie do 30 lat;
- 6) stosowanie szczegółowych limitów LtV na maksymalnym poziomie:
  - a) 80% w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych,
  - b) 75% w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej,
- 7) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie dla klientów instytucjonalnych z badaniem zdolności kredytowej metodą ekspercką,
- 8) wprowadzenie zasad oceny wartości nieruchomości wycenionej na podstawie operatu szacunkowego, zgodnie z Instrukcją prawnych form zabezpieczeń wiarytelności banku w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie.

Ważnym elementem ryzyka kredytowego jest ryzyko koncentracji, które zarządzane jest poprzez wyznaczanie, a następnie monitorowanie przestrzegania limitów koncentracji w podziale na:

- 1) Klientów lub Grupy Powiązane,
- 2) Podział geograficzny,
- 3) Podział pod względem Segmentu Klienta,

- 4) Podział pod względem sektora branżowego,
- 5) Ekspozycje zabezpieczone hipotecznie (odrębnie ekspozycje zabezpieczone nieruchomościami mieszkaniowymi i ekspozycje zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi oraz ekspozycje zabezpieczone nieruchomościami niebędącymi własnością kredytobiorcy),
- 6) Detaliczne Ekspozycje Kredytowe.

W ramach rocznego przeglądu procedur zarządzania ryzykiem kredytowym, Bank dokonał weryfikacji limitów oraz wyznaczył nowe limity, które zostały ujęte w „Strategii Zarządzania Ryzykiem w PBS w Ciechanowie” (z mocą obowiązywania od 28.06.2021 r.).

Ryzyko kontynuacji działalności Jednostki

Działania podjęte przez Bank w celu zmniejszenia ryzyka zagrożenia kontynuacji działalności.

Bank, stosownie do oczekiwań Komisji Nadzoru Finansowego, opracował „Plan naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie na lata 2017-2022”, który został w dniu 31.03.2017 r. przekazany do Komisji Nadzoru Finansowego. Zarząd Banku mimo braku formalnej akceptacji Planu naprawy przez Komisję Nadzoru Finansowego podjął działania w celu jego realizacji.

W trakcie jego realizacji część założeń uległa dezaktualizacji, w związku z czym Zarząd Banku podjął decyzję o jego aktualizacji, co zostało przedstawione Komisji Nadzoru Finansowego.

Bank opracował nowy zaktualizowany Plan naprawy w oparciu o osiągnięte wyniki finansowo-ekonomiczne wg stanu na 31.12.2020 r. oraz Plan finansowy na rok 2021, który stanowi uszczegółowienie i uaktualnienie projekcji finansowej dla tego roku zawartych w Projekcji finansowej na lata 2020-2024, stanowiącej podstawę opracowania Strategii działania Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie. Plan naprawy został zatwierdzony Uchwałą Rady Nadzorczej z 23.02.2021 r. i przekazany do Komisji Nadzoru Finansowego.

Decyzją z dnia 20 sierpnia 2021 r. Komisja Nadzoru Finansowego zatwierdziła zaktualizowany Plan naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie.

Zarząd Banku w związku z otrzymaną decyzją Komisji Nadzoru Finansowego zatwierdzającą zaktualizowany Plan naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie, podjął decyzję o wdrożeniu do realizacji opcji i działań określonych w zaktualizowanym Planie naprawy warunkujących poprawę rentowności Banku.

1. Intensyfikacja sprzedaży kredytów.
2. Zwiększenie pozaodsetkowych dochodów Banku z tytułu prowizji i opłat.

3. Sprzedaż portfela kredytów niepracujących przy założeniu przynajmniej neutralnego wpływu na kapitały Banku.
4. Intensyfikacja procesów windykacji i restrukturyzacji.
5. Obniżenie kosztów ogólnego zarządu.
6. Sprzedaż wybranych aktywów trwałych.
7. Poprawa rentowności Banku poprzez współpracę z Wielkopolskim Bankiem Spółdzielczym z siedzibą w Poznaniu.

W związku z terminem wygaśnięcia w dniu 23.11.2018 r. umowy zrzeczenia łączącej Bank z SGB-Bankiem S.A., w dniu 22 listopada 2018 r. strony zawarły porozumienie o współpracy kompleksowo regulujące zasady dalszej współpracy Banku oraz SGB-Banku S.A. w zakresach regulowanych do tej pory umową zrzeczenia oraz umowami szczegółowymi regulującymi konkretne obszary współpracy Banku oraz SGB-Banku S.A. w ramach zrzeczenia SGB.

W wyniku zawarcia Porozumienia o współpracy z SGB-Bankiem S.A. oraz przejęcia do samodzielnego wykonywania przez Bank części czynności od SGB-Banku S.A. dalsze funkcjonowanie Banku po wygaśnięciu umowy zrzeczenia SGB-Bankiem S.A. w stanie niezakłóconym zostało w pełni zapewnione. Zmiana formy prawnej współpracy z SGB-Bankiem S.A. nie wpływa negatywnie na dalsze funkcjonowanie Banku.

Porozumienie o współpracy z SGB-Bankiem S.A. zostało zawarte na okres 24 miesięcy z zastrzeżeniem, że wygaśnie ono przed upływem ww. terminu w przypadku przystąpienia przez Bank do innego zrzeczenia oraz systemu ochrony. W dniu 17 lipca 2020 r. zawarto aneks do powyższego Porozumienia wydłużający okres jego funkcjonowania do 30 listopada 2021 r. Aktualnie Bank jest w trakcie opracowania Porozumienia o współpracy z SGB-Bankiem S.A. przedłużającego jego obowiązywanie.

Informacja o prowadzonych sprawach sądowych, w których Bank występuje w charakterze Pozwanego wg stanu na 30.06.2021 r.:

- liczba spraw sądowych w toku z obszaru kadrowego – 5,
- liczba spraw sądowych w toku z obszaru członkowskiego – 2,
- liczba innych spraw sądowych w toku – 3.

Łączna wartość przedmiotu sporu – 25 087 371,00 zł (kwota uwzględnia pozew zbiorowy 15 746 250,00 zł).

Informacja o prowadzonych sprawach sądowych, w których Bank występuje w charakterze Powodu/Zainteresowanego:

- liczba spraw sądowych o odszkodowanie – 3,
- liczba spraw sądowych w toku z zakresu Zespołu Wierzytelności Trudnych – 17,

- liczba innych spraw sądowych w toku - 1.

Łączna wartość przedmiotu sporu - 32 102 841,36 zł.

VI. INFORMACJA w ZAKRESIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

1. Klasyfikacje instrumentów finansowych:

- 1) aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu,
- 2) udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności własne banku,
- 3) aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności,
- 4) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

2. Ryzyka, na które narażone są instrumenty finansowe:

Ryzyko jest nierozzerwalnie związane z każdą formą inwestowania kapitału. Lokowanie środków w instrumenty finansowe zawsze wiąże się z ryzykiem utraty części lub całości zainwestowanego kapitału, a w przypadku niektórych instrumentów, nawet z koniecznością wniesienia dodatkowych środków celem uzupełnienia strat, zwłaszcza jeżeli mamy do czynienia z dźwignią finansową, dającą możliwość większego zysku przy jednoczesnym mniejszym udziale środków własnych co zwiększa ryzyko utraty, a nawet dopłaty do zainwestowanego kapitału. Im większy oczekiwany zysk tym większe ryzyko inwestycji. Rynek papierów wartościowych, w szczególności obrót giełdowy, cechują wahania kursów notowanych tam instrumentów, które nie zawsze zależą od emitentów czy od ich wyników z działalności. Wpływ na kształtowanie cen mogą mieć również wątki polityczne, ekonomiczne i prawne. Ryzykiem mogą być krótkoterminowe wahania wartości. Inwestor ponosi więc ryzyko związane ze zmianami kursów i ograniczeniami płynności (możliwość szybkiego nabycia i zbycia instrumentu).

Zgodnie z Polityką inwestycyjną, Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie inwestuje w instrumenty finansowe charakteryzujące się niskim poziomem ryzyka, aktualnie są to instrumenty dłużne utrzymywane do terminów wymagalności - bony pieniężne Narodowego Banku Polskiego, obligacje Skarbu Państwa i obligacje BGK, które charakteryzują się niskim poziomem ryzyka.

Bank, ze względu na samodzielne działanie, utrzymuje zakupione obligacje Skarbu Państwa zaewidencjonowane w bilansie jako instrumenty dłużne dostępne do sprzedaży, stanowiące zabezpieczenie FOŚG, zdeponowane na rachunku papierów wartościowych w SGB-Banku S.A.

3. Zarządzanie ryzykiem w Banku (cele i metody)

a. zarządzanie ryzykiem kredytowym

Istota działalności kredytowej polega na jednoczesnym sterowaniu ryzykiem w odniesieniu do pojedynczej ekspozycji kredytowej i do łącznego zaangażowania kredytowego, w tym dużymi

ekspozycjami kredytowymi. Z uwagi na strukturę aktywów głównym źródłem ryzyka kredytowego (w tym koncentracji) jest portfel kredytowy.

Ograniczenie tego ryzyka jest realizowane poprzez przyjęcie wewnętrznych zasad zabezpieczenia spłaty udzielonych kredytów oraz zachowania norm koncentracji wierzytelności określonych w Rozporządzeniu CRR, ustawie Prawo Bankowe i zaleceń KNF dla działalności kredytowej.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym obejmuje ryzyko portfela kredytowego i ryzyko pojedynczej transakcji kredytowej.

W celu ograniczania ryzyka portfelowego Bank stosuje:

- 1) politykę kredytową Banku, w tym określenie docelowych grup klientów i oferowanych produktów;
- 2) ustalenie pożądanej struktury portfela kredytowego;
- 3) zapewnienie odpowiedniego poziomu dywersyfikacji ryzyka kredytowego;
- 4) wprowadzanie mechanizmów ograniczających ryzyko kredytowe w tych obszarach, w których posiadanie przez Bank nadmiernych koncentracji (podmiotowych, branżowych, geograficznych) wynika ze specyfiki prowadzonej działalności;
- 5) identyfikację i pomiar ryzyka poprzez:
  - a) ocenę struktury podmiotowej, rodzajowej i jakościowej portfela kredytowego,
  - b) ocenę poziomu wskaźnika kredytów zagrożonych, badanie udziału portfeli kredytów zagrożonych w podportfelach kredytowych,
  - c) ocenę wielkości salda rezerw celowych/różnicy wartości rezerw i aktualizacji w porównaniu z wielkością wyniku na działalności bankowej i wielkością wyniku finansowego Banku,
  - d) ocenę stopnia pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych,
  - e) ocenę wartości odzysku z zabezpieczeń oraz poziomu pokrycia kredytów zabezpieczeniami,
  - f) ocenę udziału kredytów restrukturyzowanych w portfelu kredytowym,
  - g) ocenę wskaźnika Texas, w przypadku w którym wskaźnik kredytów zagrożonych (NPL) jest nie mniejszy niż 5%,
  - h) monitorowania kredytów, ich struktury, czynników ryzyka,
  - i) analizę ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
  - j) analizę ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji,
  - k) ocenę skali stosowanych odstępstw od warunków kredytowania i ich wpływu na ryzyko,
  - l) przeprowadzanie testów warunków skrajnych;
- 6) monitorowanie i kontrola stopnia wykorzystania wprowadzonych limitów;
- 7) monitorowanie skuteczności działań windykacyjnych oraz restrukturyzacyjnych;

- 8) ustalenie adekwatnego do potrzeb systemu informacji zarządczej;
- 9) stosowanie odpowiednich mechanizmów kontrolnych poprzez:
  - a) opracowanie i przyjęcie do stosowania procedur służących zarządzaniu ryzykiem wynikającym z określonych portfeli kredytowych, w tym dotyczących:
    - zarządzania ryzykiem koncentracji,
    - zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
    - zarządzania ryzykiem ekspozycji detalicznych,
  - b) stosowanie limitów koncentracji zaangażowań,
  - c) badanie stopnia przestrzegania wprowadzonych limitów i standardów postępowania (funkcja kontroli).

Bank ogranicza ryzyko pojedynczej transakcji stosując:

- 1) ostrożnościowe podejście do udzielanych kredytów,
- 2) w ramach identyfikacji ryzyka w związku z udzieleniem kredytu ocenę zdolności kredytowej i jakości zaproponowanego zabezpieczenia,
- 3) w ramach pomiaru i monitorowania ryzyka kredytowego:
  - a) badanie terminowości spłat zaangażowań klientów wobec Banku,
  - b) ocenę sytuacji ekonomiczno-finansowej klientów i ewentualne stwierdzenie zagrożeń terminowej obsługi kredytu wraz z odsetkami,
  - c) wycenę ekspozycji kredytowej, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków poprzez utworzenie rezerw celowych dla ekspozycji zaliczonych do wyższej niż „normalna” kategorii ryzyka,
  - d) badanie przestrzegania limitów jednostkowych na ekspozycje kredytowe;
  - e) ocenę adekwatności przyjętych zabezpieczeń;
- 4) w ramach funkcjonowania mechanizmów kontrolnych:
  - a) standardy kredytowe przy uwzględnieniu rodzaju produktu kredytowego, przy czym standardy kredytowe obejmują zasady kredytowania i normy zawarte w odpowiednich regulacjach kredytowych;
  - b) jednostkowe limity zaangażowań ograniczające wysokość kredytu;
  - c) odpowiedni podział zadań i kompetencji w procesach identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka kredytowego oraz w podejmowaniu decyzji kredytowych;

b. zarządzanie ryzykiem operacyjnym

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego, w tym ryzyka powierzenia czynności podmiotom zewnętrznym obejmują:
  - 1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat

- operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- 2) racjonalizację kosztów;
  - 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
  - 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
  - 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym,
2. Celem strategicznym w zakresie powierzania czynności podmiotom zewnętrznym, sklasyfikowanych jako outsourcing, jest powierzanie czynności w sposób zapewniający:
- a) ciągłe i niezakłócone ich działanie, zwłaszcza w przypadku powierzania funkcji krytycznych lub istotnych;
  - b) brak niekorzystnego wpływu na:
    - prowadzenie przez Bank działalności zgodnie z przepisami prawa,
    - ostrożne i stabilne zarządzanie Bankiem,
    - skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w Banku,
    - możliwość wykonywania obowiązków przez biegłego rewidenta upoważnionego do badania sprawozdań finansowych Banku,
    - ochronę tajemnicy prawnie chronionej.
3. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
- 1) opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
  - 2) opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
  - 3) opracowanie i wdrożenie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
  - 4) zapewnienie sobie odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje, w szczególności w sytuacji powierzenia wykonania czynności podmiotowi zewnętrznemu;
  - 5) opracowanie i wdrożenie procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
  - 6) opracowanie i wdrożenie oraz aktualizowanie i testowanie planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku;
  - 7) zachowanie należytej staranności przy wyborze usługodawcy;
  - 8) monitorowanie usługodawcy oraz jakości świadczonych przez niego usług w trakcie trwania

umowy;

- 9) zapewnienie sobie możliwości wyjścia z umowy sklasyfikowanej jako outsourcing w przypadkach, w których realizacja umowy stanowi zagrożenie dla realizacji celów określonych w ust 2.
4. System zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje:
- 1) wszystkie obszary działalności Banku, w tym również zlecenie czynności na zewnątrz;
  - 2) identyfikację, pomiar i ocenę ryzyka operacyjnego z wykorzystaniem narzędzia samooceny ryzyka operacyjnego w realizowanych procesach,
  - 3) monitorowanie i kontrolowanie poziomu ryzyka operacyjnego poprzez system raportowania zdarzeń i strat operacyjnych, monitorowanie stopnia realizacji KRI, w tym wartości progowych w zakresie strat dotyczących rodzajów zdarzeń ryzyka operacyjnego, przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
  - 4) akceptowanie poziomu ryzyka, bądź w uzasadnionych przypadkach podejmowanie działań ograniczających ryzyko.
5. W systemie zarządzania ryzykiem operacyjnym uczestniczą wszyscy pracownicy Banku, ponieważ dotyczy on wszystkich komórek i jednostek organizacyjnych Banku.
6. Zarząd Banku odpowiada za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym. W tym utrzymywanie poziomu tego ryzyka w granicach wyznaczonej tolerancji/apetytu.
7. Odpowiedzialność za obszar zarządzania ryzykiem operacyjnym przypisana jest Członkowi Zarządu ds. Ryzyk Istotnych.
8. Bank gromadzi i analizuje informacje o wszystkich stratach niezależnie od wartości.
- Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym przebiega w ramach odpowiedniego środowiska wewnętrznego zarządzania ryzykiem (organizacyjnych narzędzi zarządzania ryzykiem).

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym odnosi się do:

- 1) struktury organizacyjnej banku oraz jej adekwatności do realizacji strategicznych celów,
- 2) czynności wykonywanych przez pracowników,
- 3) adekwatności kwalifikacji pracowników oraz ich rozwoju do potrzeb banku,
- 4) zatrudnienia, bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 5) przeciwdziałania dyskryminacji pracowników m.in. ze względu na wiek, płeć, przekonania, przynależność do partii politycznej, organizacji i związków zawodowych,
- 6) ubezpieczeń oraz odszkodowań,
- 7) zapobiegania działalności przestępczej pracowników, klientów oraz innych osób na szkodę banku,
- 8) procesów realizowanych przez kanały dystrybucji produktów (tradycyjne i elektroniczne) wykorzystywanych przez bank,
- 9) bezpieczeństwa fizycznego i informatycznego,

- 10) zdarzeń dotyczących zaburzeń pracy systemów teleinformatycznych i informacyjnych,
- 11) ochrony zasobów informacyjnych i informacji,
- 12) braku możliwości prowadzenia działalności przez Bank lub poniesienia strat w wyniku zdarzeń nadzwyczajnych,
- 13) planów wdrożenia nowych technologii teleinformatycznych,
- 14) postępowania w sytuacjach zagrożenia bieżącego funkcjonowania banku,
- 15) zdarzeń, których skutki dotyczą bank, natomiast ich przyczyny znajdują się poza jego bezpośrednią kontrolą,
- 16) usług świadczonych w ramach współpracy z kontrahentami na podstawie umów o wykonywanie czynności należących do zakresu działania banku oraz innych umów,
- 17) adekwatności polityki i praktyki ubezpieczeniowej banku w relacji do ponoszonego ryzyka,
- 18) nowych i istniejących produktów, projektów oraz procesów.

c. zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:
  - 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
  - 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji,
  - 3) utrzymanie wskaźników płynności na odpowiednich poziomach:
    - a) Nadzorcza Miara Płynności M1 – minimum 20 000 tys. zł, zrealizowano 148 555,66 tys. zł;
    - b) Nadzorcza Miara Płynności M2 – minimum 1,20, zrealizowano 4,72;
    - c) Nadzorcza Miara Płynności M3 – minimum 1,05, zrealizowano 2,16;
    - d) Nadzorcza Miara Płynności M4 – minimum 1,05, zrealizowano 1,47;
    - e) Wskaźnik LCR – 200%; zrealizowano 779%;
    - f) Wskaźnik NSFR – 120%; zrealizowano 153%.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
  - 1) trzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni (tolerancja ryzyka płynności),
  - 2) realizowanie strategii finansowania, o której mowa w ust. 3,
  - 3) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym,

- 4) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych,
  - 5) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) na wymaganym przepisami poziomie,
  - 6) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne,
  - 7) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami (wraz z zobowiązaniami pozabilansowymi udzielonymi) w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku,
  - 8) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych) na poziomie nieujemnym,
  - 9) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów lub dużych depozytów w bazie depozytowej,
  - 10) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie,
  - 11) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.
3. Bank przyjmuje następującą strategię finansowania:
- 1) głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 75% pasywów ogółem,
  - 2) Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów,
  - 3) Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania,

d. zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:
  - 1) optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych,
  - 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów:
  - a) ryzyko przeszacowania – 30% annualizowanego wyniku odsetkowego,

- b) ryzyko bazowe – 5% annualizowanego wyniku odsetkowego,
  - c) ryzyko przeszacowania i bazowe łącznie – 35% annualizowanego wyniku odsetkowego,
  - d) wpływ zmiany stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału (zmiana +/- 200 p.b.) – 5% funduszy własnych (regulacyjny wymóg 20% funduszy własnych),
  - e) wpływ zmiany stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału (zmiana zgodna z wytycznymi EBA – 6 scenariuszy testu) – 8% kapitału podstawowego TIER 1 (regulacyjny wymóg 15% kapitału podstawowego TIER 1).
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
- 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
  - 2) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku;
  - 3) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
    - a) stosowanie dla produktów klientowskich stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) – zwłaszcza dla aktywów wrażliwych,
    - b) oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);
  - 4) dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

e. zarządzanie ryzykiem walutowym

1. Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:
- 1) obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych,
  - 2) zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem SGB-Banku S.A.,
  - 3) minimalizowanie ryzyka walutowego.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
- 1) dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku,
  - 2) prowadzenie działalności walutowej nie przekraczającej 5% sumy bilansowej,
  - 3) prowadzenie transakcji wymiany walut z SGB-Bankiem S.A. polegających na zagospodarowywaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego,
  - 4) utrzymywanie poziomu aktywów płynnych w walutach obcych, które zaspokoją wpływy

netto w danej walucie obcej,

- 5) niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych.

f. zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem kapitałowym jest utrzymywanie funduszy własnych na poziomie adekwatnym do rozmiarów prowadzonej działalności obciążonej ryzykiem.

Bank w planach kapitałowym i finansowym uwzględnia gospodarkę funduszami własnymi Banku, mającą na celu optymalizację wzrostu posiadanych przez Bank funduszy własnych, które winny być dostosowane do profilu ryzyka występującego realnie w Banku, z uwzględnieniem charakteru działania oraz wyliczeń dodatkowych wymogów kapitałowych w ramach procesu szacowania kapitału wewnętrznego.

Bank określa maksymalną wielkość apetytu na ryzyko poprzez wyznaczenie poziomu kapitału wewnętrznego w odniesieniu do funduszy własnych oraz poprzez przyjęcie minimalnego poziomu wewnętrznego współczynnika kapitałowego; wielkości te stanowią główne cele strategiczne w zakresie zarządzania kapitałem.

Poziom adekwatności kapitałowej, mierzony wielkością współczynników kapitałowych, podlega systematycznemu monitorowaniu w okresach miesięcznych, natomiast mierzony wielkością wewnętrznego współczynnika kapitałowego w okresach kwartalnych; w przypadku, gdy wielkość wymogów kapitałowych lub poziom funduszy własnych będą zagrażać utrzymaniu poziomów współczynników kapitałowych lub wewnętrznego współczynnika kapitałowego na poziomach określonych w celach strategicznych, częstotliwość analizy poziomu adekwatności kapitałowej zostaje zwiększona.

W celu zapewnienia adekwatności funduszy własnych w relacji do poziomu ponoszonego ryzyka, Zarząd podejmuje działania o charakterze krótko- lub długoterminowym, szczegółowo określone w Strategii zarządzania i planowania kapitałowego.

Funkcjonujący w Banku system informacji zarządczej dostarcza informacji na temat:

- 1) poziomu, struktury i zmian w funduszach własnych,
- 2) poziomu kapitału uznanego (jako obowiązujące odniesienie do 27.06.2021 r.) i kapitału Tier 1 (w ramach obowiązującego odniesienia od 28.06.2021 r.),
- 3) poziomu i zmian współczynników kapitałowych, w tym struktury i zmian w aktywach ważonych ryzykiem,
- 4) poziomu i struktury kapitału wewnętrznego,
- 5) wyników testów warunków skrajnych,
- 6) realizacji przyjętych limitów alokacji,
- 7) realizacji planu kapitałowego,

- 8) poziomu wskaźnika dźwigni finansowej,
- 9) realizacji wskaźnika MREL.

g. zarządzanie ryzykiem utraty reputacji

Celem zarządzania ryzykiem utraty reputacji Banku jest utrzymanie prawidłowych relacji z Udziałowcami traktowane jako forma minimalizacji ryzyka wystąpienia sporów sądowych oraz z Klientami Banku celem minimalizacji ryzyka wypłaty depozytów, mogące wpłynąć negatywnie na sytuację finansową Banku.

Zarządzanie ryzykiem utraty reputacji w Banku obejmuje w szczególności:

- 1) monitorowanie mediów, w tym społecznościowych oraz środowiska lokalnego pod względem identyfikacji skutków zaistniałych zdarzeń wizerunkowych,
- 2) rejestrowanie zaistniałych zdarzeń wizerunkowych oraz ich skutków w postaci strat reputacyjnych,
- 3) analizowanie i ocena strat reputacyjnych oraz określanie poziomu ryzyka utraty reputacji,
- 4) identyfikowanie potencjalnych zagrożeń reputacyjnych.

W I półroczu br. nie odnotowano negatywnych zdarzeń wizerunkowych Banku.

h. zarządzanie ryzykiem bancassurance

1. We współpracy z zakładem ubezpieczeń Bank stosuje modele współpracy polegające na:
  - 1) zawieraniu przez Bank umów agencyjnych,
  - 2) zawieraniu przez Bank umów ubezpieczenia na cudzy rachunek, tj. na rachunek klienta (umowy grupowego ubezpieczenia),
  - 3) zawieraniu przez Bank umów ubezpieczenia na rachunek Banku, tj. zabezpieczających interes Banku (umowy grupowego ubezpieczenia).
2. Bank ogranicza ryzyko wynikające z prowadzonej działalności bancassurance przede wszystkim w zakresie:
  - 1) ryzyka utraty reputacji, m. in. poprzez budowanie prawidłowych relacji pomiędzy Bankiem a klientami w procesie oferowania produktów ubezpieczeniowych (umożliwienie klientom podejmowania świadomych decyzji w wyborze produktu ubezpieczeniowego, dostosowywanie produktów ubezpieczeniowych do potrzeb klienta),
  - 2) ryzyka braku zgodności,
  - 3) ryzyka kredytowego, dotyczącego koncentracji zabezpieczeń w postaci przyjmowanej ochrony ubezpieczeniowej ekspozycji kredytowych Banku,
  - 4) ryzyka prawnego związanego z ewentualnymi roszczeniami wynikającymi z prowadzenia działalności bancassurance.

3. Bank monitoruje bezpośrednio ryzyko kredytowe w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3) i ogranicza je poprzez:
  - 1) analizę skali przyjmowanych zabezpieczeń w postaci poszczególnych rodzajów ubezpieczeń,
  - 2) analizę skali przyjmowanych zabezpieczeń pochodzących od poszczególnych firm ubezpieczeniowych,
4. Wprowadzenie limitów wyznaczających maksymalną kwotę ekspozycji zabezpieczonych ubezpieczeniem, jeżeli istnieje zagrożenie spadku efektywności zabezpieczenia (wynikające m. in. ze słabej kondycji ekonomicznej firmy ubezpieczeniowej, występowania wysokiej ilości odmów wypłaty ubezpieczenia).
5. Szczegółowe wytyczne w zakresie bancassurance znajdują się w obowiązującej w Banku w tym zakresie polityce.

i. zarządzanie ryzykiem strategicznym

Celem zarządzania ryzykiem strategicznym jest utrzymywanie na akceptowalnym poziomie negatywnych konsekwencji finansowych spowodowanych:

- błędnymi decyzjami,
- decyzjami podjętymi na podstawie niewłaściwej oceny,
- lub niepodjęciem właściwych decyzji dotyczących kierunku rozwoju strategicznego Banku.

Bank dąży do wypracowania wyniku finansowego na poziomie pozwalającym na odpowiednie wzmocnienie funduszy Banku. Prowadzi działania mające na celu prawidłowe zarządzanie i strukturyzowanie aktywów i pasywów w celu ustalenia optymalnego wyniku finansowego poprzez ograniczanie jego narażenia na negatywne skutki.

Identyfikacja ryzyka strategicznego Banku polega na rozpoznaniu i określeniu czynników (aktualnych, jak i planowanych), które wynikają z bieżącej i planowanej działalności Banku i które mogą znacznie wpływać na sytuację ekonomiczno-finansową Banku, powstanie lub zmianę/odchylenie przychodów oraz kosztów od ich prognozowanych wartości, zwłaszcza w sytuacji aktualnie obowiązujących niskich podstawowych stóp procentowych.

j. zarządzanie ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej

Bank przeciwdziała ryzyku nadmiernej dźwigni finansowej uwzględniając potencjalny wzrost tego ryzyka spowodowany obniżeniem funduszy własnych w związku z oczekiwanymi lub zrealizowanymi stratami.

Ograniczając ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank skutecznie zarządza nim, w szczególności przez:

- 1) dokładne identyfikowanie ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej,
- 2) okresową ocenę wskaźnika dźwigni finansowej, w tym:

- a) analizę przeszłych wielkości wskaźnika dźwigni finansowej,
  - b) analizę bieżącej wielkości wskaźnika dźwigni finansowej,
  - c) analizę zmian wskaźnika dźwigni finansowej biorąc pod uwagę zmiany wynikające z zatwierdzonego planu finansowego,
- 3) bieżące monitorowanie wielkości wskaźnika dźwigni finansowej biorąc pod uwagę stopień wykonania planu finansowego i założeń zawartych w Strategii Banku i Planie naprawy;
- 4) podejmowanie działań minimalizujących ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej oraz zmierzających do jego redukcji.

k. zarządzanie ryzykiem braku zgodności

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności realizowane jest na podstawie wprowadzonych przez Zarząd, zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą procedur.

Podstawowe dokumenty regulujące proces zarządzania ryzykiem braku zgodności to:

- a) Regulamin funkcjonowania komórki do spraw zgodności w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie
- b) Zasady zarządzania konfliktami interesów w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie
- c) Instrukcja opracowywania i wprowadzania wewnętrznych aktów normatywnych w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie
- d) Zasady zapewnienia zgodności w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie
- e) Polityka zgodności w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie
- f) Procedura anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych
- g) Zasady składania i rozpatrywania skarg i reklamacji w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie

Realizując swoje zadania, Bank działa zgodnie z prawem i w granicach nim przewidzianych, respektuje zasady dobrej praktyki bankowej i etyki biznesu, dąży do unikania konfliktów interesów, stosuje zasady uczciwej konkurencji, rzetelności oraz poszanowania norm współżycia społecznego, w sposób sumienny, wiarygodny i czytelny informuje w zakresie przewidzianym prawem, o prowadzonej działalności.

Bank dąży do zapewnienia zgodności w celu:

- 1) ograniczenia ryzyka braku zgodności oraz ryzyka utraty reputacji i ryzyka operacyjnego,
- 2) ochrony interesów klientów,
- 3) budowania korzystnego wizerunku Banku, jako instytucji przestrzegającej przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i przyjętych standardów postępowania.

W zarządzaniu ryzykiem braku zgodności Bank przede wszystkim kładzie nacisk na prowadzenie działań zgodnych nie tylko z szeroko rozumianymi normami prawnymi (zewnętrznymi i wewnętrznymi) lecz również normami, które charakteryzują Bank, jako instytucję zaufania publicznego.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku obejmuje identyfikację ryzyka, analizę/ocenę ryzyka, kontrolę ryzyka, tj. stosowanie mechanizmów kontrolnych oraz mechanizmów ograniczających ryzyko, monitorowanie ryzyka oraz raportowanie. Jako proces dynamiczny, ustawicznie modyfikowany, jest integralnym elementem kultury organizacyjnej i stylu działania, a jego nieodłącznym elementem jest stała obserwacja otoczenia Banku, w tym w szczególności otoczenia prawnego.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności obejmuje działania:

- 1) Zarządu Banku i Rady Nadzorczej, zmierzające do ustanowienia i zatwierdzenia polityki, zapewnienia jej przestrzegania, nadzoru nad procesem zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz oceny jego efektywności, podejmowania działań zaradczych, w przypadku stwierdzenia istotnych zdarzeń braku zgodności
- 2) komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem braku zgodności
- 3) wszystkich pracowników Banku na każdym szczeblu organizacyjnym, opierające się na świadomości przyjętych rozwiązań oraz przestrzeganiu obowiązujących w Banku zasad.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności polega w Banku na:

- 1) zapobieganiu naruszeń compliance
- 2) identyfikowaniu naruszeń compliance
- 3) wdrażaniu odpowiednich działań naprawczych w przypadku pojawienia się naruszeń compliance
- 4) monitorowaniu, czy wdrożone działania naprawcze są skuteczne.

Zgodnie z Ustawą Prawo Bankowe, Bank wyodrębnia w ramach systemu kontroli wewnętrznej niezależne Stanowisko ds. Zgodności, którego głównym zadaniem jest wspieranie Zarządu Banku w zakresie efektywnego zarządzania ryzykiem braku zgodności działalnością Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz mające za zadanie jego identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie oraz przedstawianie raportów w tym zakresie.

4. Informacja na temat prowadzonej rachunkowości zabezpieczeń.

Bank nie prowadzi rachunkowości zabezpieczeń.

VII. AKTUALNY i PRZEWIDYWANY (w 2021 roku) STAN MAJĄTKOWY i SYTUACJA FINANSOWA BANKU oraz OCENA UZYSKIWANYCH EFEKTÓW (w tym analiza wskaźników) w I półroczu 2021 roku

W okresie od 01.01. do 30.06.2021 r. Bank realizował założenia Planu finansowego na rok 2021 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie, stanowiącego uszczegółowienie i uaktualnienie danych dla tego roku zawartych w projekcji finansowej na lata 2020-2024, stanowiącej podstawę opracowania Strategii działania Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie.

W związku z zatwierdzeniem przez Komisję Nadzoru Finansowego „Planu naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie” decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 20 sierpnia 2021 r. /znak DBS-DBSZ5.720.3.2021.JP/ w sprawie zatwierdzenia „Planu naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”, Zarząd Banku podjął uchwałę w sprawie wdrożenia następujących opcji/działań określonych w zaktualizowanym Planie naprawy:

1. Intensyfikacja sprzedaży kredytów,
2. Zwiększenie pozaodsetkowych dochodów Banku z tytułu prowizji i opłat,
3. Sprzedaż portfela kredytów niepracujących przy założeniu przynajmniej neutralnego wpływu na kapitały Banku,
4. Intensyfikacja procesów windykacji i restrukturyzacji,
5. Obniżenie kosztów ogólnego zarządu,
6. Sprzedaż wybranych aktywów trwałych,
7. Poprawa rentowności Banku poprzez współpracę z Wielkopolskim Bankiem Spółdzielczym w Poznaniu.

Bank realizował w okresie I półrocza 2021 roku działania ujęte zarówno w Planie Naprawy zatwierdzonym przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 21.01.2019 r., a także realizuje wskazane w zaktualizowanym Planie naprawy, mające na celu osiągnięcie wskaźników na planowanym poziomie, w tym współczynników kapitałowych zgodnych z Rozporządzeniem CRR, z uwzględnieniem wymogu połączonego bufora. W związku z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 18 marca 2020 r. (Dz. U. z 18.03.2020 r., poz. 473) uchylającym rozporządzenie w sprawie bufora ryzyka systemowego Bank osiągnął począwszy od stanu na 31.03.2020 r. wszystkie współczynniki kapitałowe na wymaganym przepisami nadzorczymi poziomie z uwzględnieniem wymogu połączonego bufora.

Bank wg stanu na 30.06.2021 r. spełnił wymóg połączonego bufora w stosunku do wszystkich współczynników kapitałowych, w tym łącznego współczynnika kapitałowego, osiągając poziom 13,03% przy wymaganym 10,50%.

Projekcja finansowa na lata 2020-2024 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie obejmuje poniższe obszary, których realizacja jest ściśle monitorowana i nadzorowana przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku:

1. Polityka handlowa realizowana w zakresie:

- 1) Działalności depozytowej, w tym:
  - a) Depozyty bieżące,
  - b) Depozyty terminowe
- 2) Działalności kredytowej,
- 3) Pozostałej działalności obejmującej przede wszystkim produkty rozliczeniowe, produkty ubezpieczeniowe, produkty, w sprzedaży których Bank będzie pośredniczył, tj. factoring i leasing, intensyfikacja sprzedaży kart płatniczych i bankowości elektronicznej,
- 4) Reklamy i sponsoringu.

Harmonogram działań w obszarze Public Relations zewnętrznego i wewnętrznego zawiera „Plan działań wizerunkowych Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie na rok 2020”.

2. Polityka kapitałowa

Polityka kapitałowa określa cele i zadania, które wspierają proces zarządzania Bankiem oraz proces zarządzania i planowania kapitałowego.

3. Polityka kredytowa

Podstawowym celem Polityki kredytowej Banku jest realizacja określonych działań pozwalających na obniżenie wskaźnika jakości portfela kredytowego, a także wzrost obliża kredytowego przy zachowaniu planowanej dochodowości portfela kredytowego i zasad ostrożnego zarządzania Bankiem oraz przestrzeganie ustanowionych limitów. Spełnienie i przestrzeganie wszystkich limitów umożliwi Bankowi przystąpienie do Spółdzielczego Systemu Ochrony i przeprowadzenie sanacji Banku.

W szczególności, w Planie finansowym objęto jako obszar generujący największe ryzyko kredyty klasyfikowane do kategorii ryzyka jako poniżej standardu, wątpliwe i stracone Opracowano plan działań (obejmujący restrukturyzację i windykację należności) mający na celu poprawę wskaźnika jakości kredytów.

4. Polityka zarządzania ryzykiem

Kluczowym elementem zarządzania ryzykiem jest skuteczność zarządzania nim, adekwatnie do jego skali i złożoności prowadzonej działalności przez Bank aby przywrócić wiarygodność rynkową, stabilność kapitałową oraz stwarzając podstawę do dalszego rozwoju.

5. Plan inwestycyjny

Plan inwestycyjny zawiera nakłady inwestycyjne w okresie projekcji finansowej i jest oparty przede wszystkim na wdrażaniu systemów służących podniesieniu jakości zarządzania Bankiem, w tym wdrożenie narzędzi usprawniających informację zarządczą, systemu obiegu dokumentów

pozwalającego na sprawny przepływ informacji, systemu wspierającego rejestr udziałowców, systemu do obsługi blokady rachunków przez Krajową Administrację Skarbową, systemu do segmentacji klientów.

6. Koszty działania Banku

Koszty działania Banku dostosowano do skali działania Banku, określonej jego sumą bilansową. W Banku jest realizowany „Program redukcji kosztów działania Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie na lata 2017 – 2022”.

Podjęte działania dostosowawcze obejmują:

1. Eliminację kosztów działania Banku, które nie mają bezpośredniego wpływu na zdolność Banku do osiągnięcia przychodów:
  - a) rezygnację ze zbędnych usług,
  - b) rezygnację ze zbędnych zakupów;
2. Ograniczenie wybranych kosztów działania do niezbędnego minimum poprzez:
  - a) redukcję kosztów kadrowych
  - b) redukcję kosztów reprezentacji
  - c) redukcję kosztów rzeczowych i administracyjnych

Realizacja programu jest monitorowana w okresach miesięcznych oraz raportowana do Komisji Nadzoru Finansowego w okresach kwartalnych.

7. Podstawowe wskaźniki ekonomiczne

Bank opracował zestaw wskaźników do monitorowania realizacji Planu Finansowego.

Wskaźniki te są mierzalne i zapewniają ich porównywalność w czasie, są to wskaźniki ilościowe. Zakres wybranych wskaźników zawiera wskaźniki zgodne z wykazem minimalnych wskaźników jakościowych i ilościowych, wskazanych przepisami prawa, służące monitorowaniu sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku. Wskaźniki obejmują:

1. wskaźniki efektywności,
2. wskaźniki marży,
3. efektywności zatrudnienia,
4. oceny wypłacalności i płynności,
5. oceny jakości aktywów.

Główne priorytety w zakresie działalności operacyjnej Banku na lata 2020 – 2024 oraz ich realizacja stanowiły:

1. zgodnie z rekomendacją Zarządu Banku, Zebranie Przedstawicieli Uchwałą nr 19/2021 z 23.06.2021 r. dokonało podziału nadwyżki bilansowej za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. w kwocie 242 333,25 zł przeznaczając ją w całości na zwiększenie funduszu zasobowego Banku.
2. biorąc pod uwagę Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 marca 2020 r. (Dz. U. z 18.03.2020 r., poz. 473) uchylające rozporządzenie w sprawie bufora ryzyka systemowego, Bank

spełnia wg stanu na 30.06.2021 r. wszystkie współczynniki kapitałowe zgodnie z wymogami Rozporządzenia CRR, z uwzględnieniem buforów kapitałowych, przy czym w przypadku Banku jest to wymóg bufora zabezpieczającego.

Bank osiągnął na 30.06.2021 r. poziom łącznego współczynnika kapitałowego z uwzględnieniem połączonego bufora ponad obowiązujący wymóg nadzorczy, tj. 10,50%; wg stanu na 30.06.2021 r. łączny współczynnik kapitałowy wyniósł 13,03%.

3. utrzymanie nadzorczych miar płynności (M1, M2, M3, M4), LCR, NSFR na poziomie gwarantującym bezpieczeństwo Banku - Zarząd na bieżąco nadzoruje monitorowanie nadzorczych miar płynności, za proces zarządzania płynnością odpowiedzialne są określone w regulacjach wewnętrznych komórki organizacyjne, którym przypisano odpowiednie kompetencje, przy czym wdrożona jest zasada rozdziału komórek organizacyjnych zarządzających ryzykiem płynności od dokonujących jego pomiaru; zarówno wg stanu na 31.12.2020 r., jak i 30.06.2021 r. wartości wskaźników miar płynności utrzymywały się istotnie powyżej limitów nadzorczych.

4. dostosowywanie rozmiarów prowadzonej działalności, w tym kreowanie akcji kredytowej adekwatnie do posiadanych funduszy własnych,

5. zmiany w ofercie produktowej Banku, promocja usług bankowych,

6. aktywne, bezpieczne zarządzanie posiadaniem portfelem kredytowym, proces zarządzania ryzykiem kredytowym, z uwagi na jego wpływ na profil ryzyka i poziom adekwatności kapitałowej podlega ciągłemu doskonaleniu, dostosowywaniu do obowiązujących regulacji, a także usprawnianiu, w tym również zasady monitorowania zaangażowania kredytowego wobec indywidualnego klienta i portfela kredytowego celem zwiększenia efektywności i skuteczności identyfikacji zagrożeń oraz określenia działań podejmowanych w sytuacji zmian poziomu ryzyka,

7. odpowiednie zarządzanie kompetencjami decyzyjnymi osób uczestniczących w procesie kredytowym,

8. położenie nacisku na restrukturyzację i windykację celem zmniejszenia należności zagrożonych; Zarząd Banku szczególną uwagę przykładła do zadań realizowanych przez Zespół Wierzytelności Trudnych (ZWT),

9. przenoszenie kredytów do ewidencji pozabilansowej z jednoczesnym spisaniem z bilansu kredytów w sytuacji „straconej” zgodnie z Rozporządzeniem MF;

dla realizacji powyższego procesu przyjęto zasady:

- należność w sytuacji straconej co najmniej 12 miesięcy,
- utworzono 100 % rezerw na należność,
- uprawdopodobnienie nieściągalności.
- dokonanie sprzedaży nieodzyskanego portfela straconego – w trakcie realizacji.

10. Ograniczanie kosztów działania Banku; Bank wdrożył i realizuje „Program redukcji kosztów PBS w Ciechanowie”.

Bank stosuje zapisy Załącznika nr 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008r. (Dz.U. z 2019 poz.520) w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, zgodnie z którym zmniejszeniu ulegają limity pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw ekspozycji kredytowych, w związku z wydłużaniem się opóźnienia w spłacie zmienionego Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 kwietnia 2020 r. (Dz.U. z 2020 poz. 687). Ma to szczególne znaczenie w odniesieniu do ekspozycji zagrożonych, w stosunku do których prowadzona jest windykacja, będąca długotrwałym procesem ze względu na uwarunkowania prawne.

Według stanu na 30.06.2021 r. łączna wartość aktywów netto wyniosła 670 726 tys. zł i w stosunku do 31.12.2020 r. uległa zmniejszeniu o 18 793 tys. zł.

Główne pozycje aktywów Banku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.2021r.	Stan na 31.12.2020r.	Zmiana 30.06.2021r. do 31.12.2020r.	Dynamika 30.06.2021r. do 31.12.2020r.
Kasa i operacje z bankiem Centralnym	8 529	8 119	410	105,05%
Należności od sektora finansowego	28 049	31 709	-3 660	88,46%
Należności od sektora niefinansowego	362 090	346 985	15 105	104,35%
Należności od sektora budżetowego	76 519	80 807	-4 288	94,69%
Dłużne papiery wartościowe	156 727	180 654	-23 927	86,76%
Udziały lub akcje w innych jednostkach	3 827	3 827	0	100,00%
Rzeczowe aktywa trwałe i WNiP	20 330	21 048	-718	96,59%
Inne aktywa	2 669	3 090	-421	86,38%
Rozliczenia międzyokresowe	11 986	13 280	-1 294	90,26%
Razem Aktywa	670 726	689 519	-18 793	97,27%

W aktywach największą pozycję stanowiły należności od sektora niefinansowego. Udział tej pozycji w aktywach na 30.06.2021 r. wynosił 362 090 tys. zł (53,98%) dynamika 104,35%, wg stanu na 31.12.2020 r. wynosił 346 985 tys. zł (50,32%). Kolejną pozycję w strukturze aktywów stanowiły dłużne papiery wartościowe, które wg stanu na 30.06.2021 r. wynosiły 156 727 tys. zł. (23,37%), dynamika 86,76%, wg stanu na 31.12.2020 r. wynosiły 180 654 tys. zł (26,20%) i stanowiły je bezpieczne instrumenty finansowe, tj. bony pieniężne NBP oraz obligacje Skarbu Państwa. Następną pozycję w strukturze aktywów obejmowały należności od sektora budżetowego, wg stanu na 30.06.2021 r. wynosiły 76 519 tys. zł (11,41%), dynamika 94,69% a wg stanu na 31.12.2020 r. wynosiły 80 807 tys. zł (11,72%).

Główne pozycje pasywów Banku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.2021r.	Stan na 31.12.2020r.	Zmiana 30.06.2021r. do 31.12.2020r.	Dynamika 30.06.2021r. do 31.12.2020r.
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	585 497	599 580	-14 083	97,65%
Zobowiązania wobec sektora budżetowego	19 530	15 078	4 452	129,53%
Zobowiązania z tyt.emisji dłużnych papierów wartościowych	16 449	24 456	-8 007	67,26%
Inne pasywa	1 798	2 906	-1 108	61,87%
Rezerwy celowe na zobowiązania pozabilansowe	3 411	2 769	642	123,19%
Rezerwa na ryzyko ogólne	0	0	0	0,00%
Kapitały (fundusze)	44 824	44 488	336	100,76%
Zysk (strata) z lat ubiegłych	0	0	0	0,00%
Zysk (strata) netto roku bieżącego	-784	242	-1 026	-323,97%
Razem Pasywa	670 726	689 519	-18 793	97,27%

Największą pozycję w strukturze pasywów Banku stanowiły zobowiązania wobec klientów z tytułu deponowania środków na rachunkach bieżących i terminowych, stanowiące główne źródło finansowania działalności Banku. Zobowiązania Banku wobec sektora niefinansowego na dzień 30.06.2021 stanowiły 585 498 tys. zł (87,29%), dynamika 97,65%, wg stanu na 31.12.2020 stanowiły 599 580 tys. zł (86,96%).

Kolejną pozycją w strukturze pasywów to kapitały, bez zobowiązań podporządkowanych i obligacji, które są zaliczane do odpowiedniej kategorii zobowiązań. Na 30.06.2021 wynosiły 44 824 tys. zł, (6,68%) dynamika 100,76%, wg stanu na 31.12.2020 r. osiągnęły wartość 44 488 tys. zł (6,45%),

Główne pozycje rachunku zysków i strat (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.2021.
Wynik z tytułu odsetek	7 072,00
Wynik z tytułu opłat i prowizji	1 716,00
Wynik z pozycji wymiany	30,00
Wynik z działalności bankowej	8 818,00
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	1 239,00
Koszty działania banku	8 238,00
1. Koszty pracownicze	4 997,00
2. Koszty ogólnego zarządu	3 241,00
Amortyzacja środków trwałych	790,00
Różnica wartości rezerw i aktualizacji	1 547,00
Wynik operacji nadzwyczajnych	0,00
Zysk (strata) brutto	-518,40
Podatek dochodowy	265,50
Zysk (strata) netto	-783,90

W rachunku zysków i strat najważniejszą pozycję stanowi wynik z tytułu odsetek w wysokości 7 072,00 tys. zł, następnie wynik z tytułu prowizji i opłat w kwocie 1 716,00 tys. zł, dzięki czemu wynik na działalności bankowej ukształtował się na poziomie 8 818,00 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia poszczególne pozycje funduszy własnych dla obliczenia współczynników kapitałowych (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.2021r.	Stan na 31.12.2020r.	Zmiana 30.06.2021r. do 31.12.2020r.	Dynamika 30.06.2021r. do 31.12.2020r.
Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	56 468,00	60 178,21	-3 710,21	93,83%
Kapitał Tier 1	43 820,86	44 255,98	-435,12	99,02%
Kapitał Tier 2	14 647,14	15 922,23	-1 275,09	91,99%

Fundusze własne dla wyliczania łącznego współczynnika kapitałowego wg stanu na 30.06.2021 r. były niższe o 3 710,21 tys. zł w stosunku do 31.12.2020 r. i wyniosły 56 468 tys. zł.

Zgodnie z rekomendacją Zarządu Banku, Zebranie Przedstawicieli Uchwałą nr 19/2021 z 23.06.2021 r. dokonało podziału nadwyżki bilansowej za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. w kwocie 242 333,25 zł przeznaczając ją w całości na zwiększenie funduszu zasobowego Banku. Łączny współczynnik kapitałowy na 30.06.2021 r. wyniósł 13,03%.

1. Analiza wskaźnikowa

Bank dąży do utrzymania właściwych relacji między:

- wielkością kredytów i depozytów,
- płynnością finansową a rentownością,
- marżą finansową i kosztami działania.

2. Sytuacja majątkowo - kapitałowa

Strategią działalności realizowanej w I półroczu 2021 roku przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie było, w dalszym ciągu, zapewnienie stabilności bazy depozytowej oraz minimalizacji ryzyka działalności poprzez kompleksową obsługę klientów, budowanie wysokiego poziomu zaufania banku. Bank wdraża zasady sprzedaży wiązanej, wykorzystywanie elektronicznych kanałów dystrybucji, a także nowe konkurencyjne produkty bankowe.

Kapitał własny (w zł)

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.2021r.	Stan na 31.12.2020r.
Kapitał udziałowy	44 169 196,76	44 168 696,76
Kapitał zasobowy	518 133,25	166 600,00
Kapitał z aktualizacji wyceny	137 117,50	153 107,72
Wynik finansowy netto	-783 859,92	242 333,25
Razem kapitały własne	44 040 587,59	44 730 737,73

3. Informacje o zaciągniętych przez Bank kredytach, umowach pożyczek, z uwzględnieniem terminów ich wymagalności oraz o udzielonych poręczeniach i gwarancjach w I półroczu 2020 roku

Bank nie posiada zaciągniętych kredytów i pożyczek.

4. Informacje o udzielonych przez Bank podmiotom finansowym (przez Bank innym Bankom, przez Bank ubezpieczycielowi) kredytach i pożyczkach z uwzględnieniem terminów ich wymagalności, a także udzielonych poręczeniach i gwarancjach

W I półroczu 2021 roku Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie nie udzielił kredytów, poręczeń i gwarancji podmiotom finansowym.

5. Objaśnienie różnic pomiędzy uzyskanymi wynikami finansowymi, a wcześniej zatwierdzonym planem finansowym, jeżeli co najmniej jedna z pozycji składających się na wynik finansowy różni się w znacznym stopniu w stosunku do pozycji z planu finansowego

Analizując wykonanie podstawowych wielkości finansowych Banku za I półrocze 2021 należy zaznaczyć, iż Plan finansowy na 2021 r. jest ujęty w wewnętrznym dokumencie Banku „Plan finansowy na rok 2021 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”, stanowiącym uszczegółowienie i uaktualnienie Projekcji finansowej na lata 2020-2024 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie.

Bank monitoruje realizację Planu finansowego w okresach miesięcznych, przedstawiając wyniki Radzie Nadzorczej, kwartalnie sprawozdaje realizację Planu finansowego do Komisji Nadzoru Finansowego.

Suma bilansowa na 30.06.2021 r. wyniosła 670 726 tys. zł.

Osiągnięty na 30.06.2021 r. wynik finansowy był zbliżony do założeń Planu finansowego. Niższy niż założono wynik z tytułu prowizji jest efektem niższych niż planowane przychodów prowizyjnych; ponadto w ofercie Banku znajdują się rachunki, za które opłaty są niższe w stosunku do standardowych, a część klientów dokonuje cesji rachunków na korzystniejszą wersję. W celu zwiększenia przychodów z tytułu prowizji, wprowadzono nowe oraz podwyższono dotychczasowe

prowinie i opłaty. Pozostałe pozycje rachunku zysków i strat są zbliżone do planowanych. Głównym odchyleniem od planu jest brak zmaterializowania się jednej transakcji sprzedaży wierzytelności. Niższy wynik pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych spowodowany jest także wydłużającym się procesem postępowań sądowych i upadłościowych.

Niższe koszty działania Banku osiągnięto w wyniku wdrożonego Programu Redukcji Kosztów, który podlega ścisłemu monitoringowi Zarządu.

VIII. INFORMACJE o ZMIANACH w POWIĄZANIACH ORGANIZACYJNYCH lub KAPITAŁOWYCH BANKU z INNYMI PODMIOTAMI

POWIĄZANIA KAPITAŁOWE

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie posiada następujące udziały i akcje w innych podmiotach:

- SGB BANK S.A. – 3 600 000,00 złotych.
- Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. – 227 025,00 złotych.
- Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych TUZ w Warszawie – 10,00 złotych

Bank nie nabywał własnych udziałów w okresie 01.01 – 30.06.2020 roku.

IX. ISTOTNE ZDARZENIA WPLYWAJĄCE na SYTUACJĘ JEDNOSTKI JAKIE WYSTĄPIŁY PO DNIU BILANSOWYM, ale PRZED ZATWIERDZENIEM SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Bank zgodnie z:

1. Art. 141m. 4 Ustawy Prawo bankowe,
2. Ustawą z dnia 10 czerwca 2016 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji,
3. Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 14 lipca 2016 roku w sprawie planu naprawy banku oraz grupowego planu naprawy

dokonał aktualizacji Planu naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie, zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 29.01.2019 r. i w dniu 26.02.2021 r. przekazał do Komisji Nadzoru Finansowego celem jego akceptacji. Aktualnie Plan jest w procesie procedowania.

W zaktualizowanym Planie naprawy dokonano analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku wg stanu na 31.12.2020 r., uaktualniono opcje naprawy oraz przedstawiono nowe, które opracowano dla prowadzenia dalszego procesu sanacji Banku.

Decyzją z dnia 20 sierpnia 2021 r. Komisja Nadzoru Finansowego zatwierdziła zaktualizowany Plan naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie.

Najważniejszym działaniem/opcją naprawy w aktualnej sytuacji Banku jest podjęcie współpracy z Wielkopolskim Bankiem Spółdzielczym z siedzibą w Poznaniu (WBS), która pozwoli na zwiększenie stabilności Banku, przywrócenie zdolności do generowania dodatnich wyników na działalności podstawowej.

Celem tej współpracy jest niekonwencjonalny sposób wsparcia Banku w procesie rozwiązania problemu kredytów zagrożonych poprzez restrukturyzację portfela zabezpieczonego na nieruchomościach oraz dostarczenia know-how bardzo dochodowego modelu biznesowego poprzez transfer wiedzy, technologii i metodologii, m.in. w zakresie finansowania i obsługi małych i średnich przedsiębiorstw, w szczególności deweloperów.

Za ważne zdarzenie mogące mieć wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową Banku należy uznać w dalszym ciągu sytuację w gospodarce polskiej i światowej spowodowaną pandemią koronawirusa SARS-Cov-2. Na moment sporządzenia sprawozdania finansowego Bank nie odnotował zauważalnego wpływu tego zjawiska na wynik finansowy. Sytuacja płynnościowa jest ściśle monitorowana, a wskaźniki płynności pozostają na bezpiecznych poziomach. Potencjalny wpływ pandemii będzie na bieżąco monitorowany oraz podejmowane będą wszelkie możliwe kroki, aby złagodzić negatywne skutki jej oddziaływania. Wprowadzono szereg rozwiązań mających na celu zachowanie ciągłości działania, jak również ograniczenie ryzyka epidemicznego, zarówno w stosunku do pracowników, jak i klientów korzystających z usług placówek Banku.

Negatywny wpływ na wynik odsetkowy Banku będzie miało trzykrotne obniżenie stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej, które miało miejsce 17 marca i 8 kwietnia oraz 28 maja 2020 r. Wpływ ten materializował się stopniowo w kolejnych kwartałach w zależności od sytuacji makroekonomicznej, aktywności biznesowej oraz kształtowania się poziomu należności i zobowiązań wobec klientów Banku.

Ze względu na niekorzystny wpływ pandemii na aktywność gospodarczą w Polsce, Bank spodziewa się obniżenia aktywności klientów instytucjonalnych i indywidualnych oraz niższej sprzedaży produktów bankowych. Sytuacja finansowa części klientów może ulec znaczącemu pogorszeniu. W celu realizacji Komunikatu Związku Banków Polskich dotyczącego wsparcia przez banki różnych grup klientów dotkniętych skutkami pandemii koronawirusa SARS-Cov-2, wychodząc naprzeciw potrzebom klientów, Bank umożliwił kredytobiorcom zawieszenie spłaty rat kapitału i/lub odsetek kredytów w formie tzw. wakacji kredytowych. Ponadto wdrożono również ustawowe narzędzia pomocowe w postaci odroczenia rat kapitałowych, rat odsetkowych lub rat kapitałowo-odsetkowych kredytu lub pożyczki na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy.

Precyzyjne oszacowanie wpływu epidemii na sytuację finansową Banku nie jest obecnie możliwe.

X. INFORMACJA na TEMAT TEGO CZY JEDNOSTKA POWODUJE lub NIE POWODUJE ISTOTNEGO ZAGROŻENIA dla FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie nie powoduje istotnego zagrożenia dla funkcjonowania środowiska naturalnego.

XI. PERSPEKTYWY ROZWOJU i PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Zarząd i Rada Nadzorcza Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie w dniu 27 marca 2018 r. zatwierdziła oraz przedstawiła do Komisji Nadzoru Finansowego „Plan Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie” zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz art. 141m i nast. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe.

Plan Naprawy został przyjęty przez Bank na podstawie art. 141m ustawy Prawo Bankowe, który to przepis zobowiązuje Bank do wdrożenia planu naprawczego na wypadek znaczącego pogorszenia sytuacji finansowej, zagrożenia stabilności finansowej, trudnej sytuacji makroekonomicznej lub innych zdarzeń mających negatywny wpływ na rynek finansowy lub Bank. Plan Naprawy zawiera zasady, procedury oraz mechanizmy służące samodzielnemu przywróceniu stabilności finansowej Banku.

Plan Naprawy został przedstawiony Komisji Nadzoru Finansowego do zatwierdzenia oraz podlega co najmniej corocznej aktualizacji w oparciu o aktualne wyniki finansowe Banku oraz inne istotne zdarzenia nadzwyczajne wskazane w ustawie Prawo Bankowe powodujące konieczność aktualizacji Planu Naprawy. Plan Naprawy został zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 29.01.2019 r.

Na podstawie Planu finansowego na rok 2021 oraz z uwagi na wymogi aktualizowania planu naprawy wynikające z ustawy Prawo bankowe, Zarząd Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie przekazał do Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 26.02.2021 r. zaktualizowany Plan naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie. Decyzją z dnia 20 sierpnia 2021 r. Komisja Nadzoru Finansowego zatwierdziła zaktualizowany Plan naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie.

Bank zakłada w dalszym ciągu optymalizację kosztów działania oraz prowadzenie intensywnych działań windykacyjnych i restrukturyzacyjnych, których podstawowym celem działania jest szybka, skuteczna i profesjonalna restrukturyzacja umożliwiająca Dłużnikom wywiązywanie się ze zobowiązań na nowych warunkach spłaty i windykacja wierzytelności Banku z poszanowaniem prawa, dobrych obyczajów oraz przy zastosowaniu wysokich standardów etycznych. Podejmowane działania mają zapewnić utrzymanie stabilnego tempa wzrostu przychodów z tytułu odzyskiwanych kwot jak również rozwiązywanych rezerw oraz mają się przyczynić do

zmniejszenia kwoty należności zagrożonych, przy jednoczesnym minimalizowaniu ponoszonych kosztów.

Najważniejszym działaniem Planu naprawy w aktualnej sytuacji Banku, jak zaznaczono we wcześniejszej części sprawozdania jest podjęcie współpracy z Wielkopolskim Bankiem Spółdzielczym z siedzibą w Poznaniu, która pozwoli na zwiększenie stabilności Banku, przywrócenie zdolności do generowania dodatnich wyników na działalności podstawowej.

Współpraca ma na celu wsparcie Banku w procesie rozwiązania problemu kredytów zagrożonych poprzez restrukturyzację portfela zabezpieczonego na nieruchomościach oraz dostarczenia know-how bardzo dochodowego modelu biznesowego poprzez transfer wiedzy, technologii i metodologii, m.in. w zakresie finansowania i obsługi małych i średnich przedsiębiorstw, w szczególności deweloperów.

Realizacja przyjętych założeń będzie w głównej mierze zdeterminowana sytuacją kapitałową oraz skutecznością działań zarządczych podejmowanych przez kierownictwo Banku we współpracy z WBS.

W wyniku działań sanacyjnych oraz w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Ministra Finansów z 18.03.2020 r. uchylającego rozporządzenie w sprawie bufora ryzyka systemowego (Dz.U. z 18.03.2020r., poz. 473) Bank z tym dniem spełnia wszystkie współczynniki kapitałowe.

Bank w I półroczu br. zaktualizował Strategię działania Banku i przedstawił ją do zatwierdzenia Radzie Nadzorczej.

XII. ŁAD KORPORACYJNY

W związku z wprowadzeniem przez Komisję Nadzoru Finansowego Uchwałą nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” Zarząd, Rada Nadzorcza oraz Zebranie Przedstawicieli Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie postanowiły o przyjęciu przez Bank zasad ładu zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku. Implementowanie Zasad Ładu Korporacyjnego do obowiązujących regulacji wewnętrznych oraz praktyki działania Banku nastąpiło poprzez wprowadzenie „Polityki Ładu Korporacyjnego w PBS w Ciechanowie”.

Wprowadzona przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie Polityka Ładu Korporacyjnego, reguluje organizację, strukturę organizacyjną i funkcjonowanie kluczowych procesów, systemów i funkcji działania Banku, kwestie relacji wewnętrznych i zewnętrznych Banku, w tym relacje z Członkami i Klientami Banku, jak również kwestie funkcjonowania i współdziałania organów statutowych, a także politykę informacyjną oraz działalność promocyjną Banku. Zapisy

Polityki podlegają regularnemu przeglądowi i aktualizacji. Ostatnia zmiana Polityki miała miejsce 26 czerwca 2019 r.

Organizacja Banku zapewnia skuteczną realizację przyjętych przez instytucję celów strategicznych z uwzględnieniem konieczności efektywnego monitorowania ryzyka występującego w działalności i obejmuje: zarządzanie i sprawowanie kontroli, systemy sprawozdawczości wewnętrznej, przepływu i ochrony informacji oraz obiegu dokumentów.

Przyjęta struktura organizacyjna jest przejrzysta, adekwatna do skali i charakteru prowadzonej działalności i podejmowanego ryzyka oraz zapewnia odpowiedni podział zadań, zakres obowiązków i odpowiedzialności. W związku z działaniami podjętymi przez Bank w 2019 roku, polegającymi na dostosowaniu swojej struktury i procedur do wymaganego prawem podziału kompetencji członków Zarządu Banku, o którym mowa w art. 22a ust. 6 pkt 1 Prawa Bankowego, tj. rozdzielenia funkcji prezesa banku oraz członka zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności banku, powstałymi na skutek wygaśnięcia z mocy prawa umowy zrzeszenia, Komisja Nadzoru Finansowego decyzją z dnia 25 czerwca 2021 r. wyraziła zgodę na powierzenie kandydatowi wybranemu przez Radę Nadzorczą, tj. Panu Mariuszowi Kołakowskiemu, funkcji Członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku.

Bank skutecznie zarządza ryzykiem występującym w jego działalności dokonując jego identyfikacji, pomiaru, szacowania, monitorowania oraz poprzez stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających poziom ryzyka. Bank posiada adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej obejmujący wszystkie poziomy w strukturze organizacji, jak również efektywną i niezależną funkcję zapewniania zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi. W ramach struktury organizacyjnej Bank wyodrębni niezależne Stanowisko ds. Zgodności, zaś sama struktura organizacyjna jest zorganizowana na 3 niezależnych liniach obrony przed ryzykiem.

Bank stosuje plany utrzymania ciągłości działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania i ograniczenia strat na wypadek poważnych zakłóceń w działalności Banku.

Bank działa w interesie wszystkich udziałowców z poszanowaniem interesu Klientów. Uprawnienia i obowiązki Członków Banku mają odzwierciedlenie w treści Statutu Banku, jak również zostały zawarte w „Regulaminie Zebrań Grup Członkowskich Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”, „Regulaminie obrad Zebrania Przedstawicieli w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie” oraz treści „Polityki Ładu Korporacyjnego w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie”. Bank umożliwia Członkom właściwy dostęp do rzetelnych i kompletnych informacji, bez stosowania preferencji dla wybranych Członków.

Bank przykładą wagę do profesjonalizmu osób wchodzących w skład organów statutowych, ze szczególnym uwzględnieniem członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej, którzy zgodnie

procedurami dotyczącymi oceny kwalifikacji członków Zarządu i Rady Nadzorczej, powinni posiadać kompetencje do należytego wykonywania obowiązków nadzorczych i zarządczych.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad sprawami Banku, kierując się przy wykonywaniu swoich zadań dbałością o prawidłowe i bezpieczne działanie Banku. Posiada ona zdolność do podejmowania na bieżąco niezbędnych czynności nadzorczych, wykonuje swoje funkcje w sposób aktywny poprzez monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, skuteczności zarządzania ryzykiem, wykonywanie czynności rewizji finansowej. Skład liczebny Rady Nadzorczej jest adekwatny do charakteru i skali działalności prowadzonej przez Bank, wyodrębniona jest w nim funkcja Przewodniczącego, który kieruje pracami Rady w oparciu o doświadczenie, umiejętności kierowania zespołem. Nadzór wykonywany przez Radę Nadzorczą ma charakter stały, a posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się nie rzadziej niż co dwa miesiące, są protokołowane, a odrębne zdania członków Rady są odnotowywane w protokole.

Rada Nadzorcza zapewnia wybór członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji oraz ocenia, czy działania Zarządu w zakresie zarządzania Bankiem są skuteczne i zgodne z polityką Rady. Kwestie te reguluje „Procedura oceny odpowiedniości Członków Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”.

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, Bank powołał Komitet Audytu, który wspiera działania Rady Nadzorczej Banku w zakresie sprawozdawczości finansowej i systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem.

Członkowie Zarządu posiadają kompetencje do należytego prowadzenia spraw Banku oraz wykonywania powierzonej funkcji oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem w zarządzaniu bankiem. Indywidualne kompetencje członków Zarządu uzupełniają się w sposób zapewniający odpowiedni poziom kolegialnego zarządzania nad wszystkimi obszarami Banku. „Regulamin działania Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”, w sposób przejrzysty i jednoznaczny, reguluje podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności Banku. Podział tych obowiązków ma również swoje odzwierciedlenie w innych regulacjach wewnętrznych.

Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania członków organu Rady Nadzorczej i Zarządu, a także osób pełniących kluczowe funkcje. Zasady wynagradzania zostały określone w wewnętrznych aktach prawnych regulujących politykę wynagradzania. Rada Nadzorcza, uwzględniając decyzje Zebrania Przedstawicieli, odpowiada za zasady wynagradzania członków Zarządu.

Zarząd zapewnia przestrzeganie „Zasad Ładu Korporacyjnego” wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, a Rada Nadzorcza nadzoruje ich przestrzeganie. Bank ustanowił

w regulacjach wewnętrznych zasady ograniczania i identyfikacji konfliktu interesów dotyczące członków Zarządu i Rady Nadzorczej, jak również zasady wyłączenia danej osoby w przypadku zaistnienia konfliktu interesów.

Bank dba o relacje z Klientami prowadząc przejrzystą politykę informacyjną uwzględniającą potrzeby Członków oraz Klientów. Polityka informacyjna Banku opiera się na ułatwianiu dostępu do informacji, jak również określa zasady i terminy udzielania odpowiedzi. Informacje w zakresie oferowanej usługi czy produktu są rzetelne i przekazywane w sposób zrozumiały dla przeciętnego odbiorcy. Przekazy marketingowe w zakresie produktów i usług nie wprowadzają w błąd oraz cechują się poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych obyczajów.

Proces oferowania produktów jest realizowany przez odpowiednio przygotowane osoby, w sposób zapewniający rzetelność przekazywanych informacji oraz udzielenie zrozumiałych wyjaśnień. Bank dokłada starań, aby oferowane produkty i usługi były adekwatne do potrzeb odbiorców.

Bank opracował i udostępnia Klientom przejrzyste i jasne zasady rozpatrywania skarg i reklamacji, jak również prowadzi zorganizowaną formę rozpatrywania skarg i reklamacji, podejmując jednocześnie działania zmierzające do ograniczenia sytuacji powodujących ich występowanie.

W Banku funkcjonuje system powiadamiania Zarządu lub Rady Nadzorczej o nadużyciach Banku.

Rada Nadzorcza dokonała oceny stosowania zasad wprowadzonych na mocy przyjętej przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie „Polityki Ładu Korporacyjnego”, a wyniki tej oceny są udostępniane na stronie internetowej Banku, jak również zostały przekazane pozostałym organom Banku.

*Sprawozdanie z działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
w okresie od 01.01.2021 roku do 30.06.2021 roku*

ZARZĄD BANKU:

Andrzej Kopeć

Prezes Zarządu

Bartłomiej Przybyła

Wiceprezes Zarządu

Mariusz Kołakowski

Członek Zarządu

Mikołaj Kowalski

Członek Zarządu

Bartosz Grendzisz

Członek Zarządu

podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie

.....
(pieczęć firmowa)

Ciechanów, dnia 28.09.2021 roku
